

DRAUGAS

PERIODICALS
October 4, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 4, 2002

771 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-03-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 191
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

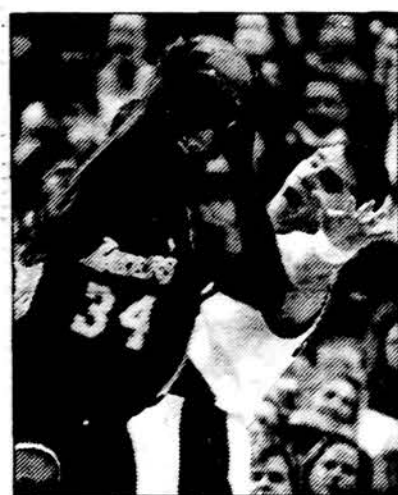
Sveikuolių prezidentas Dainius Kepenis šventė 50-mečio jubiliejų.
2 psl.

Danutė Bindokienė apie užsienėjusius teritorinius ginčus; prisistato kandidato į prezidentus Valdo Adamkaus rėmėjai; US Baltic Foundation.
3 psl.

„Bičiulystė“: Jeanne Dorr – kol nemirė viltis.
4 psl.

Jeigu gyvenį Romoje, elkis kaip romietis; fotomenininkas A. Kezys grįžo iš Lietuvos.
6 psl.

Sportas

Rungtinių dvikovoje – Shaquille O'Neal ir Arvydas Sabonis.

*** JAV NBA čempiono „Los Angeles Lakers“ klubo vidurio puolėjas Shaquille O'Neal, kalbėdamas apie lietuvių Arvydo Sabonio sugrįžimą į krepšinį, teigė, kad jis jau buvo įsitikinęs, jog legendinis Lietuvos krepšininkas daugiau neberungtyniaus.** „Galejau lazintis iš pinigų, kad jis daugiau nebeužrašytų žaidimo. Tvirtino šiuo metu po kojos piršto operacijos atsi- gaunantis „Lakers“ vidurio puolėjas. — Kai grįšiu, turėsiu kai ką paruošęs ir jam“, S. O'Neal praėjusį sezoną, kai A. Sabonis nerungtyniavo, ne kartą teigė, kad jis išstūmęs lietuvių iš NBA. „O jeigu Sabonis sugrįš, priversiu jį dar kartą pasitraukti“, — viename interviu balandžio mėnesį tvirtino 30-metis „Lakers“ vidurio puolėjas. Po metų pertraukos į NBA sugrįžęs 37 metų 220 cm ūgio A. Sabonis su „Portland Trail Blazers“ komanda jau pradėjo pasirėngimą naujam sezonui.

*** Tarptautinės šaudymo sporto federacijos (ISSF) paskelbtoje geriausių pasaulio šaulių, šaudančių į skrendančius taikinius transšėjine aikštelyje, populiaraus lentelėje lietuvi Daina Gudžinevičiūtė, surinkusi 1,464 taškus, užima antrą vietą. 36-erių metų olimpinė čempionė ir pasaulio vicečempionė šioje klasifikacijoje prieš mėnesį buvo taip pat antra.**

*** Penktą kartą per savo karjerą JAV atvirąjo teniso čempionato nugalėtoju tapo bei keturioliktą „Grand Slam“ serijos turnyrą laimėjo 31 metų amerikietis Pete Sampras.**

Rinkimų komisijai pateikti 17 kandidatų į prezidentus dokumentai

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Prasidėjus kandidatų į prezidentus pareiškimų dokumentų priėmimui, ketvirtadienį Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) nariams išklono abejonių, ar rinkimuose ketinantys dalyvauti krikščionių demokratų vadovas Kazys Bobelis ir dabartinis prezidentas Valdas Adamkus yra atsakę anksčiau turėtos JAV pilietybės.

Tiek K. Bobelis, tiek V. Adamkus yra viešai Lietuvoje pareiškę, jog atsisakė JAV pilietybės, tačiau 1998 metais Konstitucinis teismas pažymėjo, jog pilietybės atsisakymas galioja tik tuomet, kai užbaigiamas pilietybės atsisakymo procedūros pagal tos val-

stybės, kurios pilietybę yra asmuo, įstatymus.

VRK posėdyje Lietuvos krikščionių demokratų (LKD) vadovas K. Bobelis pripažino, jog iki šiol JAV nėra pabaigta jo pilietybės atsisakymo procedūra, nors anketoje nurodė neturintis kitos valstybės pilietybės. „Šiuo metu vyksta teismo procesas JAV. Pagal juos aš turiu pilietybę, o pagal mane — ne“, pareiškė K. Bobelis.

1992 metais Aukščiausioji teismas, remdamasis K. Bobelio pareiškimu dėl JAV pilietybės atsisakymo, pažymėjo, jog jis gali kandidatuoti į Seimo narius.

Seimo narių ir prezidentų negali būti renkamas asmuo, kuris yra susijęs priešais su

kita valstybe. Pagal Konstitucinio teismo išaiškinimą, užsienio pilietybės turėjimas vertintinas kaip susisiejimas priešais.

V. Adamkus pareiškė atsisakęs JAV pilietybės, kai 1998 m. buvo išrinktas prezidentu prieš jam duodant prezidento priesaiką.

Apsisprendęs siekti antrosios kadencijos, V. Adamkus ketvirtadienį VRK įteikė pareiškimus dokumentus per savo rinkimų štabo vadovę Oną Volungevičiūtę. „Dabar aš negaliu į tą klausimą atsakyti“, pareiškė ji VRK nariams, paklausta, ar V. Adamkus užbaigė pilietybės atsisakymo procedūrą taip, kaip to reikalauja JAV įstatymai.

Klausimas dėl užsienio pilietybės atsisakymo VRK nariams išklono ir priimant Australijoje gimusio teisininko Juozo Petraičio dokumentus. Pastarasis savo anketoje pažymėjo, jog tebera Australijos pilietis, skliausteliuose nurodė: „galiu bet kada atsisakyti“. „Mano atvejis išskirtinis — aš gimiau Australijoje ir nedaviau priesaikos Australijos valdžiai, o V. Adamkus JAV pilietybę įgijo natūralizacijos būdu ir turėjo prisiekti“, teigė J. Petraitis. „Jeigu yra toks sprendimas, tai V. Adamkus yra išrinktas neteisėtai“, pareiškė jis.

Vyriausijai rinkimų komisijai (VRK) pareiškima del kandidatavimo, kvitą apie su-

moketą rinkimų užstata — 5,565 litus, duomenų anketas įteikė Liberalų sąjungos kandidatas į prezidentus Eugenijus Gentvilas, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos kandidatė, Seimo narė Kazimiera Prunskienė, liberalų demokratų kandidatė, Seimo narė Rolandas Paksas, Centro sąjungos vadovas, Seimo narys Kestutis Glaveckas, Lietuvos partijos „Socialdemokratija 2000“ pirmininkas Rimantas Dagys bei Gyvenimo logikos partijos pirmininkas Vytautas Bernatoniš bei patys save keliantys kandidatai — Seimo nariai Algimantas Matulevičius, Julius Veselka, žurnalistas Vytautas Matulevičius.

J. Petraitis negalės siekti prezidento posto

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) ketvirtadienį atsisakė išduoti parašų rinkimo lapus kandidatui prezidento rinkimuose, teisininkui Juozui Petraičiui, kuris paskelbė tebeturintis Australijos pilietybę.

Per balsavimą dėl VRK sprendimo, ar išduoti J. Petraičiui parašų rinkimo lapus, 7 komisijos nariai balsavo prieš, 3, tarp jų — ir VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas, susilaikė.

Anketoje kandidatai, be kita ko, privalo atsakyti, ar jie nėra susiję priešais arba pasizadejimu kitai valstybei, ar nėra bendradarbiavę su buvusios Sovietų Sąjungos ar užsienio valstybių slapto- siomis tarnybomis.

J. Petraitis mėgino ištaisyti padėtį, VRK posėdyje parašydamas pareiškimą, kuriuo atsisakė Australijos pilietybės, tačiau šis žingsnis neitkino komisijos narių.

Liberalai siūlo sumažinti pajamų mokesť

Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) pirmininkas Eugenijus Gentvilas ketvirtadienį Vyriausijai rinkimų komisijai (VRK) įteikė 60,891 pilietybės parašus, remiančius idėją sumažinti fizinių asmenų pajamų mokesť nuo 33 iki 24 procentų.

Šių metų liepą Seimui svarstant Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, valdancioji dauguma atmetė analogišką siūlymą, kurį pateikė Liberalų frakcijos nariai.

Parašai buvo renkami remiantis Pilietybių įstatymų leidymo iniciatyvą, valdancioji dauguma atmetė analogišką siūlymą, kurį pateikė Liberalų frakcijos nariai.

Parašai buvo renkami remiantis Pilietybių įstatymų leidymo iniciatyvą, valdancioji dauguma atmetė analogišką siūlymą, kurį pateikė Liberalų frakcijos nariai.

Parašai buvo renkami remiantis Pilietybių įstatymų leidymo iniciatyvą, valdancioji dauguma atmetė analogišką siūlymą, kurį pateikė Liberalų frakcijos nariai.

„LUKOil“ veikla gali iššaukti ekologines nelaimes

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Praėjusį savaitgalį įvykusi avarija Rusijos naftos susivienijimo „LUKOil“ naftos terminale „Izhevskoje“ rodo, jog ši imone nėra pasirėngusi ekologinių avarių padarinių likvidavimui, teigia naftos gavybai iš Baltijos jūroje ties Kuršių nerija esančio telkinio „D-6“ („Kravcovskoje“) nepriartintys Karaliaučiaus srities aplinkosaugos aktyvistai.

Kaip ketvirtadienį Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje sakė Karaliaučiuje veikiančios žaliųjų organizacijos „Ecodefense“ atstovė Aleksandra Koroliovą, per praėjusį sekmadienį Karaliaučiaus srityje netoli Svetlyj miesto „LUKOil-Kaliningradmorneft“ priklausan-

čiame naftos terminale įvykusi avarija ir aplinką išsiliejo maždaug 500 kg dujų kondensato. Šios avarijos padarinius, pasak jos, daugiau nei 100 žmonių pajėgos likvidavo tik per 15 valandų.

„Kaip tada galima kalbėti apie visiškai saugią naftos gavybą jūroje? Avarija „Izhevskoje“ įvyko todėl, kad sugedo traukinio mašinisto racija, tad kokios šiuolaikinės technologijos užtikrintų saugų platformos darbą atviroje jūroje?“, retorškai klausė aplinkosaugininkė.

Lietuvos žaliųjų judėjimo (LŽJ) duomenimis, dujų koncentratas terminale ir aplinką išsiliejo susidūrus dviem traukinio cisternoms ir vienai iš jų nuvirtus nuo bėgių.

Patyrusieji nacių vergovę raginami pateikti anketas

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) kandidatams į Vokietijos kompensaciją už priverstinį darbą Antrojo pasaulinio karo metais išsiuntę 19,600 anketų, tačiau iki šiol grįžo tik 11,400 užpildytų anketų.

Kaip teigiama centro pranešime, užpildytas anketas

būtina atgal išsiųsti centrai per tris mėnesius nuo jų išsiuntimo kandidatams dienos. Del praleisto termino gyventojai gali prarasti teisę į kompensaciją.

LGGRTC primena, jog prie užpildytos anketos būtina pridėti savo kopiją ir pranešti sąskaitos numerį banke „Hansa-LTB“. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush ketvirtadienį pareiškė, kad nors karinių veiksmų prieš Iraką jis imtųsi tik kraštutiniu atveju, tačiau jis yra parengęs žengti tokį žingsnį prieš Iraką vadą Saddam Hussein. G. W. Bush nori su- burti didelę tarptautinę koaliciją, kuri spręstų Irako masinio naikinimo ginklų klausimą. „Kariniai veiksmai yra mano paskutinė, ne pirmutinė priemonė. Tai mano paskutinė priemonė. Tačiau Saddam privalo suprasti, ką jau turėtų žinoti ir Jungtinės Tautos, kad šios valstybės ryžtas yra stiprus“, sakė JAV prezidentas. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai aktyviai diskutuojant dėl naujos Irako rezoliucijos G. W. Bush dar kartą pabrėžė, kad ant kortos pastatytas pasitikėjimas visa

tarptautine organizacija.

Vašingtonas. JAV valstybės sekretorius Colin Powell ketvirtadienį ir toliau reikalavo, kad naujoje JT Saugumo Tarybos rezoliucijoje būtų nurodytos prezidentui Saddam Hussein gresiančios pasekmės, jeigu jis ignoruos tarptautinį spaudimą. Pasak C. Powell, JAV diplomatai Jungtinėse Tautose įtemptai dirba siekdami griežtos rezoliucijos, kurios reikalauja JAV.

Jungtinių Tautų (JT) apsaugos darbuotojai penktadienį prie organizacijos būstinės sulaukė iš pistoleto šaudžiusių vyriškių. Jis tris ar keturis kartus iššovė į orą. Išpuolio metu vyko JT Saugumo Tarybos posėdis, per kurį JT vyriausiosios ginklų tikrintojės Hans Blix informavo tarybą apie pasiektus susitarimus su Irako pareigūnais. Kol kas nežinoma, ar įvykis gali būti

Rusija grasina ginkluotės didinimu

Maskva, spalio 3 d. (Interfax-BNS) — Rusija pakartotinai patvirtina stoti į NATO ir reaguosianti į Baltijos valstybių priėmimą į sąjungą, didindama savo karinį potencialą regione.

„Del galimos Rusijos narystės NATO, tai artimiausioje ateityje nenumatoma“, pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Jevgenij Gusarov. „Naryste NATO numato jos narių savi-

sių gynybos garantijas, bet nei Rusijai, nei sąjungai tai nereikia“, sakė viceministras. J. Gusarov taip pat pareiškė, jog į NATO įstojus Baltijos valstybės, „mes negalėsime likti abejingi karinio potencialo priartėjimui prie Rusijos sienų, vos per keliasdešimt kilometrų nuo Sankt Peterburgo“. Anot jo, Rusija turi stiprinti savo gynybos potencialą gretimose regioneose.

siejamas su Irako krize.

Vašingtonas. Irako pietinėje skrydžių draudimo zonoje budintys JAV ir Britanijos karo lėktuvai atakavo į pietryčius nuo Bagdado esantį Irako karinį priešlėktuvinės gynybos centrą. Pasak JAV centrinės vadovybės, taip buvo atsakyta į Irako mėginimus priešlėktuvinėmis raketomis ir artilerija numušti neskradymo zonoje patruliuojančius lėktuvus.

Jungtinės Tautos. Irako vado Saddam Hussein aštuonis prezidentinius statinius, keliančius ypatingą susidomėjimą Jungtinių Tautų (JT) ginkluotės tikrintojams, sudaro maždaug 1,058 pastatai — prabangūs rūmai, kiek mažesni svečių namai, biurai, sandėliai ir garažai, rodo JT dokumentai.

Huston, Texas. Uraganui „Lili“ artinantis prie Louisianos valstijos, ketvirtadienį iš pavojaus rajonų toliau į žemumą išvyko tukstanciniai žmoniu. Uraganu vėjų greitis siekia 232 km per val., kartu su juo kranto link artinasi didžiulė banga, galin-

ti sukelti potvynį 40 km tolyn į sausumą.

EUROPA

Londonas. Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair ketvirtadienį pažadėjo, kad Saddam Hussein bus nuginkluotas jėga, jeigu Jungtinės Tautos nepavyks diplomatinio būdu įtikinti jį nusiginkluoti. „Turint reikalą su diktatoriumi, diplomatija, kuri nesiremia jėga, yra ne tik nenaudinga, ji dažnai duoda priešingų rezultatų“, — sakė T. Blair. — (Irakas) turi žinoti, kad jėga bus panaudota“.

Paryžius. Prancūzija pasigrasino pateikti Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybai naują rezoliuciją dėl Irako, jei Jungtinės Valstijos neis į kompromisus dėl Vašingtono parengtos griežtos rezoliucijos projekto, kuriam Paryžius nepritaria. Tačiau prezidento George W. Bush administracija dar nesiruožė pateikti 15-os narių Saugumo Tarybai jos parengto dokumento, kuris atveria keliai bet kuriai Sau-

gumo Tarybos narei, pavyzdžiui, Jungtinėms Valstijoms, spręsti, ar Irakas nevykdo JT reikalavimų, ir imtis prieš Bagdadą karinių veiksmų. Aukšto rango Saugumo Tarybos diplomatas sakė, kad Prancūzija nori, jog iš rezoliucijos projekto būtų išbrauktos kai kurios „pernelyg griežtos“ nuostatos prieš tai, kai ši dokumentą Saugumo Tarybos svarstymui pateiks Britanija ar JAV. Priešingu atveju Paryžius gali apsvarstyti galimybę parengti naują rezoliuciją.

GRUZIJA

Tbilisis. JAV pasirengusios finansiskai paremti Rusijos karinių bazių iškeldinimą iš Gruzijos, pareiškė užsienio reikalų ministras Iraklij Menagarišvili. Jis pažymėjo, jog Amerika, kaip ir kitos NATO narės, pasisako už tai, kad Rusija įvykdytų Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) viršūnių susitikime Stambule 1999 metais prisi- imtus įsipareigojimus iškel-

dinti savo karines bazines iš Gruzijos.

RUSIJA

Maskva. Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Aleksandr Saltanov ketvirtadienį sakė, kad Rusija nepri- tartaria bet kokiai užuominai apie automatišką jėgos panaudojimą prieš Iraką naujos Jungtinių Tautų (JT) rezoliucijos projekte. „Mūsų nuomone, nekonstruktivu pateikti Irakui ultimatumą pirma nesudarant objektyvaus vaizdo“ del numanomų Bagdado masinio naikinimo ginklų programų, sakė ministro pavaduotojas. Maskva nepri- tartaria naujai JT rezoliucijai dėl Irako ir pirmą kartą paskelbė, kad apsvarstys naująjį tekstą, kuriame išdėstomi tarptau- tines bendrijos reikalavimai Bagdadui. Iki šiol Rusija tvirtindavo, kad nauja JT Saugumo Tarybos rezoliucija dėl Irako nėra būtina ir kad visas demesys turi būti skir- tas ginklų patikrinimams Irake.

SPORTO

APŽVALGA

PIRMOSIOS VIRVĖS TRAUKIMO
VARŽYBOS LIETUVOJE

Jeigu dar kam trūksta sporto šakų, kuriomis noretų užsiimti — prašome pamėginti virvės traukimą! Iki šiol mūsų tėvyneje Lietuvoje virvės traukimas buvęs laikomas daugiau laisvalaikio pramoga, o ne sportas, dabar jis jau gavo pripažinimą ir sportininkų tarpe. Neseniai Lietuvoje buvo įkurta virvės traukimo federacija (jos generalinis sekretorius — Paulius Jankūnas), imanti populiarinti virvės traukimą, nes ši sporto šaka Atėnų olimpiadoje jau yra įtraukta į parodomąją programą, o ateityje, tikimasi, jog virvės traukimo atstovams bus dalinami ir olimpiniai medaliai.

Čia minėtas Paulius Jankūnas surengė pirmąjį Lietuvos virvės traukimo čempionatą, kuris vyko antroje rugšėjo pusėje nedideliame Marijampolės apskrityje miestelyje — Kazlų Rūdoje, kur vietinis jaunimas mažiau spardo futbolą ar žaidžia krepšinį, bet traukia virvę.

Šio miestelio mokyklos stadione suruoštos varžybos dalyvavo 13 šios sporto šakos entuziastų komandų. Specialiai įrengtoje 36 metrų ilgio aikštelyje varžėsi ne tik Šuvalkijos komandos (kiekvienoje iš jų 8 žmonės), abiejų lyčių įvairaus amžiaus atstovai. Vyrų grupėje laimėjo kauniečiai, prieš kuriuos neatsilaikė Kazlų Rūdos ir Lazdijų

virvės traukėjai. Jaunesniųjų tarpe čempionais tapo Panevėžio komanda, baigėme įveikti Gargždų entuziastus. Panevėžiečiai čia pergalę siekė neatsitiktinai, nes jie treniruojuosi ilgoką laiką — tame mieste kuriasi šio sporto centras, yra gaunama literatūra apie šią sporto šaką.

Po šio čempionato, kuris yra laikomas pavyksiu, Paulius Jankūnas tikisi, kad kitais metais Lietuvos pirmenybėse jau dalyvaus daugiau pajėgesnių komandų. Kas dveji metai vyksta šios sporto šakos pasaulio čempionatai. „Tikimės, kad kitamet į jį galėsime siųsti ir Lietuvos komandą“ — viltingai kalbėjo P. Jankūnas.

Atrodo, kad ir šieivijoje, sakysime, Š. Amerikoje nebūtų sunku įpiliinti šią sporto šaką lietuvių tarpe. Amerikiečiai ja iki šiol turbūt ne labai domisi, tai mūsų šakoms būtų gera proga čia užimti aukštas vietas, panašiai, kaip ir rankų lenkime, kurio varžybose neseniai šią sporto šaką Dedes Samo žemėje pradėję kultivuoti iš tėvynės atvykusieji gana dažnai laimi prizines vietas.

Žinome, kad virvės traukimas nereikalauja specialios aprangos ar didesnio sportinio inventoriaus, tai ir išlaidų čia nebūtų daug. Gal šiuo reikalu susidomės mūsų Sporto sąjunga Š. Amerikoje?

E. Š.

* Lietuvos dziudo federacijoje (LDF) — esminės permainos: iš prezidento pareigų atsistatydinus Seimo nariui, pagal specialybę provizoriui Audriui Klišoniui bei visam vykdomajam komitetui, į pagrindinį LDF postą išrinktas lig šiol Kauno dziudo federacijai (KDF) vadovavęs 6-ojo dano treneris Vigmantas Sinkevičius. Pagrindinis naujojo LDF prezidento veiklos tikslas — „suvienyti visus Lietuvos dziudo sporto klubus“. V. Sinkevičius pabrėžė, jog metas baigti skirstyti trenerius bei sportininkus į „savus ir nevertus dėmesio“, atsiskirti „regionų kaktomušus“ (Kaunas prieš Vilnių ir pan.).

(KD, Elta)

* Maskvoje pasibaigusiame istoriniame šachmatų turnyre pasaulio rinktinė 52:48 nugalėjo Rusijos komandą.

* Lietuvos aviacijos pramonės įmonės kiekviena savaip mėgina ieškoti vietos rinkoje. Sraigtasparnius remontuojanti UAB „Helisota“ turi užsakyti artimiausiam pusmečiui ir bando gaivinti išsigtą Kauno aviacijos gamyklą. UAB „AK Avialitika“, Karmėlavoje veikianti sraigtasparnių remonto įmonė, tikisi pradėti gaminti sportinius lėktuvus. Prienose įsikūrusi AB „Sportinė aviacija“ kuria naujų modifikacijų sklandytuvus ir ėmėsi gaminti vėjo jėgainių mentes. (vZ, Elta)

Čikagos LSK „Neris“ vyrų krepšinio komanda. Šiaurės Amerikos 52-osiose lietuvių sporto žaidynėse vyrų B klasėje iškovojo II vietą. Edvardas Šulaitis nuotrauka.

PO KETURIŲ RUNGTYNIŲ — KETURIOS PERGALĖS

„Lituanica“ — Lightning 2-1

Praėjusį sekmadienį, rugšėjo 29 d., „Lituanica“ vyrų ekipa „Metropolitan“ lygos „major“ diviziono rudens rato pirmenybėse iškovojo ketvirtą pergalę iš eilės, ko ji iki šiol niekada nebuvo pasiekusi. Pavasarį pasibaigusiose 2001-2002 m. pirmenybėse ji iš 18 rungtynių buvo sugriebusi tik 4 laimėjimus, nors lygiųjų skaičiumi (9) ejo pirmojoje vietoje.

Dabar „Lituanica“ turi 12 taškų (tik pat taškų ji turėjo po praėjusių pirmenybinių metų rudens rato devygnių susitikimų). Taigi, jeigu taip gerai eis ir toliau, 2002-2003 pirmenybiniais metais lietuvių ekipa, be abejo, bus prizininkų tarpe.

Rugšėjo 29 d. rungtynės „Polish National Alliance“ jaunimo vasaros stovykloje Yorkville, IL (ten yra įruoštos

net trys futbolo aikštės) buvo gana karštos (net ir termometras tą popietę rodė arti 90°F). Jos kainavo nemažą nervų ne vien tik žaidėjams, bet ir publikai (vien tik lietuvių buvo suvažiavę apie 60).

Kuomet lenkai pirmieji ženklinio 1-0 savo naudai, lietuviai žiūrovai pagalvojo, jog apie pergalę svajoti yra sunku, nes pats žaidimas daugiausia vyko „Lituanica“ vartų pusėje.

Tačiau vėliau labiau susiėmė ir mūsų šakos, kurių sudėtyje nebuvo už raudoną kortelę vienerias rungtynes turėjusio praleisti Laimono Bytauto bei kitų kelių tvirtų vyrų, pradėjo atakuoti. Komandoje vėl nesimatė varininko, kurio pareigas jau ne pirmą kartą ėjo Virgis Žuromskas. Šis sportininkas vartus gynė tikrai pasiaukojančiai ir sugebant: kelis pavojingus šūvius jis atrėmė meistriškai.

Galima sakyti, kad buvo jo nuopelnas, jeigu komanda laimėjo 3 taškus.

Lietuvių naudai įvartius pirmo kėlinio viduryje iš 11 m baudinio pelnė Edvinas Trinkūnas (jis iki šiol yra rezultatyviausias žaidėjas komandoje) ir netrukus po to — jaunas Audrius Zinkevičius, dar tik praėjusį pavasarį baigęs Hinsdale Central gimnaziją. Esant 2-1 rezultatui buvo išeita poilsiai. O po pertraukos ši pasekmė išliko nepasikeitusi, nors lenkai turėjo daugiau progų įvartui pasiekti.

Galima sakyti, jog šį kartą lietuvių lydejo laimė, kas praėjusį sezoną labai retai pasitaikydavo: dažnai jie, spausdami varžovus, „sugebėdavo“ pralaimėti arba geriausiu atveju rungtynes baigti lygiomis.

E. Š.

„LITUANICA“ VĖL ŽAIS LEMONTE

Spalio 5 d. popietę „Lituanica“ vyrai savoje aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro Lemonte sulauks penktojo metų rudens rato devygnių susitikimo. Tą sekmadienį lietuvių laukia rungtynės prieš seno vokiečių „Schwa-

ben“ klubo ekipą, iki šiol iš 4 rungtynių turinčią 3 taškus. Praėjusį sekmadienį ji gavo pyplos (8-2 pasekmė) nuo „major“ diviziono čempionų — „Eagles“ vienuolikos. Tačiau ir prieš juos reikia pakovoti, nes

nei viena „major“ diviziono komanda dykai taškų nedalina. O, be to, gal bus proga pagerinti įvartų santykį, kuris pirmenybių pabaigoje gali nulėmti medalių spalvą arba iškritimą į žemesnę divizioną.

SUKAKTUVINIS POKYLIS — JAU ČIA PAT

Spartiai artėja „Lituanica“ klubo sukaktuvinis (52-ji) metinis pobūvis. Jis šiemet įvyks anksti, negu įprastai. Pobūvis rengiamas spalio 19 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centro Lemonte didžiojoje saleje.

Kaip jau įprasta, bus trumpa oficialioji dalis, pasisėmėjusių žaidėjų pagerbimas, vakariene, šokiai, grojant brolių Švabų orkestrui. Vietas užsakyti reikia dabar, skambinant Laimai Glavinskienei tel. 630-323-6302.

Šio pokylis proga bus išleistas klubo metinis leidinys, kurį, kaip paprastai, redaguoja valdybos narys Edvardas Šulaitis. Sveikinimai bei kita medžiaga siunčiama jo adresu: 1330 So. 51 Ave., Cicero, IL 60804.

„METROPOLITAN“ LYGOS „MAJOR“ DIVIZIJOS
LENTELĖ

(po rugšėjo 29 d. rungtynių)

Pavadinimas	rungt. sk.	taškai	iv. sant.
1. „Lituanica-Liths“	4	12	11-4
2. „Maroons“	4	9	17-5
3. „Green-White“	5	8	8-8
4. „United Serbs“	4	6	7-15
5. „Eagles“	3	5	12-6
6. „Lightning“			
7. „Blyskowica“	4	4	8-6
8. „Vikings“	3	4	2-3
9. „Sockets“	4	4	6-8
10. „Schwabens“	4	3	5-14
11. „Kickers“	4	1	6-12

„Lituanica“ rugšėjo 29 d. įveikė „Lightning“ 2-1 (2-1).

Kitų „major“ diviziono rugšėjo 29 d. susitikimų pasekmės: „Eagles“ - „Schwabens“ 8-2 (2-0), „Vikings“ - „United Serbs“ 1-0, „Green-White“ - „Sockets“ 2-1, „Maroons“ - „Kickers“ 2-1.

Hamiltono „Kovo 7“ jungtinė mergaičių B komanda š.m. gegužės 4-5 d. Detroito vykusiose ŠALFAS s-gos jaunųjų krepšinio pirmenybėse laimėjusi pirmą vietą. Nuotr. P. Jankaus

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiami. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktore — Danute Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyso nuožūdra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

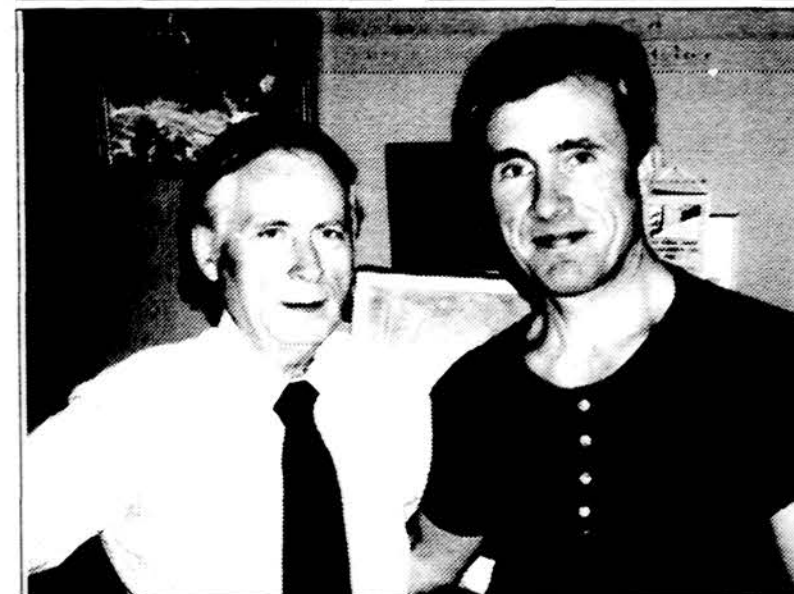
DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Sustatimui
kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties,
žarnyno, endokrinologinė ir
laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centrafurgayendbreasthealth.com

Žurnalistas Edvardas Šulaitis (kaireje) su savo amžiaus 50-metį šventu siu Dainium Kepeniu. (Nuotrauka iš 1998 m.)

D. KEPENIS ATŠVENTĖ
PENKIASDEŠIMTMEČI

Dainiaus Kepenio pavardė Lietuvoje turbūt žino tiek pat daug žmonių, kaip ir pats Lietuvos prezidentas. Šis žmogus yra Palangos sveikatos mokyklos direktorius ir Lietuvos sveikųjų sąjungos, kuri yra Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“ dalis, vadovas. Jis neseniai atšventė savo penkiasdešimtmetį, sulaukdamas daug gražių sveikinimo žodžių.

Vilniuje išeinantis „Sporto“ laikraštis dalį tų pasveikinimų išspausdino savo puslapiuose. „Sportas visiems“ asociacijos vadovybė savo sveikinime rašo: „Dainius Kepenis, šiomis dienomis švenčiantis garbingą 50 metų jubiliejų — neramus žmogus. Jis į subrendimo laiką įžengė nešinas nuveiktų darbų ir naujų įkvėpiančių idėjų kraiciu. Mielas šiandien pasakyti, kad tos idėjos uždega mus visus, visi norime būti sveiki, žvalūs ir energingi“.

O Lietuvos sveikųjų sąjunga pabrėžia jam tokius linijumus: „Tebona jubiliejinis gimtadienis tik mažytis atokvėpis, po kurio norėsis dar kruopščiau pasirinkti tikrąsias vertybes, draugų darbus ir jais įprasinti kiekvieną buvimą šioje žemėje akimirka“.

Čia reikia pasakyti, jog D. Kepenis didžiąją savo gyvenimo dalį paskyrė sportui. Nuo 1975 metų jis buvo Klaipėdos K. Donelaičio vid. mokyklos kūno kultūros mokytoju, vėliau Klaipėdos jacht klubo direktoriaus pavaduotojas, Buriavimo sporto mokyklos direktorius, Klaipėdos miesto sporto komiteto pirm. pavaduotojas, Palangos miesto kūno kultūros ir sporto komiteto pirm., Lietuvos valstybinio kūno kultūros ir sporto komiteto valdybos viršininkas.

Jis yra buvęs baidarių ir irklavimo čempionas bei prizininkas ir Lietuvos burlentų čempionato prizininkas, o taip pat ir daugelio maratonų, jų įkvėpiančių idėjų kraiciu. Mielas šiandien pasakyti, kad tos idėjos uždega mus visus, visi norime būti sveiki, žvalūs ir energingi“.

O Lietuvos sveikųjų sąjunga pabrėžia jam tokius linijumus: „Tebona jubiliejinis gimtadienis tik mažytis atokvėpis, po kurio norėsis dar kruopščiau pasirinkti tikrąsias vertybes, draugų darbus ir jais įprasinti kiekvieną buvimą šioje žemėje akimirka“.

Čia reikia pasakyti, jog D. Kepenis didžiąją savo gyvenimo dalį paskyrė sportui. Nuo 1975 metų jis buvo Klaipėdos K. Donelaičio vid. mokyklos kūno kultūros mokytoju, vėliau Klaipėdos jacht klubo direktoriaus pavaduotojas, Buriavimo sporto mokyklos direktorius, Klaipėdos miesto sporto komiteto pirm. pavaduotojas, Palangos miesto kūno kultūros ir sporto komiteto pirm., Lietuvos valstybinio kūno kultūros ir sporto komiteto valdybos viršininkas.

Jis yra buvęs baidarių ir irklavimo čempionas bei prizininkas ir Lietuvos burlentų čempionato prizininkas, o taip pat ir daugelio maratonų, jų įkvėpiančių idėjų kraiciu. Mielas šiandien pasakyti, kad tos idėjos uždega mus visus, visi norime būti sveiki, žvalūs ir energingi“.

O Lietuvos sveikųjų sąjunga pabrėžia jam tokius linijumus: „Tebona jubiliejinis gimtadienis tik mažytis atokvėpis, po kurio norėsis dar kruopščiau pasirinkti tikrąsias vertybes, draugų darbus ir jais įprasinti kiekvieną buvimą šioje žemėje akimirka“.

Čikagoje, teko su juo ir mums bendrauti ir pažinti suaktyvininką kaip sportui atsidavusį žmogų. Linkime jam dar daug sėkmingų metų!

E. Šulaitis

SKATINA AMERIKIEČIŲ BENDRAVIMĄ SU BALTIJOS VALSTYBĖMIS

Prieš 12 metų įsteigta US-Baltic Foundation (USBF) ir toliau vaidina svarbią rolę puoselėjant Baltijos šalių demokratines institucijas, supažindindama su laisvos rinkos reformomis, o tūkstančius vadovų — demokratijos pagrindais. Tiems tikslams jau sukelta per 8 milijonus dolerių. Šiuo metu USBF moko rinktus pareigūnus ir žinias klaidos darbuotojus kovoti su korrupcija.

Š. m. liepos mėn pradžioje USBF globojo 8 dienų politinę kelionę į Baltijos valstybes. Joje dalyvavo USBF Tarybos nariai ir stambieji remėjai, kurie patys turėjo progą pamatyti USBF pasiekimus, bei susitikti su asmenimis, kuriems jų dosnumas pagelbėjo. Kiekvienoje valstybėje posėdžiavus su politiniais vadovais. Visa USBF delegacija dalyvavo Rygoje vykusioje į NATO norinčių įstoti šalių konferencijoje. Joje atsilankė ir penki JAV senatoriai. Aplankyti su USBF pagalba įsteigti Viešo valdymo administracijos ir Savivaldybių mokymo centrai prie Kauno Technologijos universiteto. Susitiktas su privačiomis ne pelno organizacijomis, kaip Smulkaus verslo, Vyrėsnio amžiaus moterų draugija. Šimet įteiktos dotacijos Kauno Visuomeninio centro atnaujinimui ir Estijos skautų stovyklavietės atstatymui.

Kiti kelionės po Baltijos valstybes svarbesni momentai:

Susitikimas su prezidentu Valdu Adamkumi Prezidentūroje: Lietuvos laisvės kovotojų ir žydų bendruomenės vadovo Emanuelio Zingerio surengti pusryčiai; privatus posėdis su buv. prezidentu Vyta Landsbergiu ir Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininku Gedimynu Kirilu; apsilankymas Estijos Parlamente, delegaciją globojant buv. premjerui (ir USBF alumnui) Mart Laar; JAV ambasados Estijoje surengta JAV Nepriklausomybės šventė. Ten atsilankė ir su delegacija bendravo prezidentas Arnold Ruutel; Latvijos prez. Vaira Vike-Freiberga mus pasivietė į savąją pajūrio vasarvietę vakarienei, kur taip pat dalyvavo JAV senatoriai Trent Lott (R-MS), Robert Bennett (R-UT), Jim Bunning (R-KY), Ben Nelson (D-NE), Craig Thomas (R-WY) ir JAV

—NATO komiteto nariai — Bruce Jackson ir Randy Scheuneman.

USBF Tarybos pirm. William C. Altman pareiškė, kad šis apsilankymas Baltijos valstybėse itin svarbus stiprių ryšių palaikymui. Svarbu, kad amerikiečiai lankytų, investuotų bei remtų vertus Baltijos kraštų vystymosi tikslus. Visur matyti akivaizdus pereinimo dešimtmečio pažanga. Norime vietoje pamatyti, kaip amerikiečiai galėtų savaime įnešti prie to vystymosi pažangos prisidėti.

Su Altman Baltijos kraštuose lankėsi: tarybos vicepirm. Hamid Ladjevardi, Martha Burke — National Council of Womens Clubs prezidentė (ši moterų draugija viena gausiausių JAV). Valstybės departamentui prisižadant, M. Burke pravedė eilę „apskrito stalo“ pokalbių su Lietuvos ir Estijos veikėjais. Panašūs pokalbiai surengti ir su latviu Jonathan Lack, sekmingas Housob, TX, verslininkas, kurio mama pabėgo iš Biržų II pas. karo metu — ieškojo šeimos šaknų bei domėjosi žydų praeitimi ir kultūra Lietuvoje. Jo dėdė 20 a. pradžioje lankė Vilniaus Meeno akademiją, vėliau tapęs garsiu menininku. Dėdės atminimui J. Lack šeima tikisi įsteigti šioje mokykloje stipendiją. Kiti USBF kelionės dalyviai: Ron Asmus — Council of Foreign Relations, Stephen Payne — Latvijos garbės konsulas Houston, TX, Valdis Pavlovskis — Baltų-Amerikos Laisvės lygos prezidentas, Tom Thompson — PBN b-vės vadovas, Dom Repici — naujasis Tarybos narys, remėjai Juris ir Jennifer Uktins, USBF Programų direktorė Karina Kolbrun, ir valdybos pirm. Jeff Nelson.

Jau planuojamas 2003 metų vizitas į Baltijos valstybes. Be to, š. m. gruodžio mėn. vienoj Skandinavijos ambasadų Vašingtone įvyks iškilmingas priėmimas — vakariene, kurio metu bus pagerbti USBF nusipelnę asmenys.

Smulkesnei informacijai apie 2003 m. kelionę ar pagerbimo vakarienę, prašome kreiptis: e-mail: jeff@usbaltic.org. Tel.: 202-393-3338; Fax: 202-393-3388 Jeff Nelson, Managing Director, U. S. — Baltic Foundation 733 15th St. NW Suite 1026, Washington, DC, 20005.

Į JAV LB XVI tarybos III sesiją suvažiavę dalyviai rugsėjo 20 d. turėjo progą pabendrauti Lietuvos ambasados Vašingtone suruoštamame priėmime. Nuotraukoje — dalis ambasados svečių iš JAV ir Lietuvos. Jono Urbano nuotr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMŲ ORGANIZAVIMO

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje informuoja, kad š. m. gruodžio 22 d. įvyks Lietuvos Respublikos prezidento rinkimai. Pagal Lietuvos Respublikos prezidento rinkimų įstatymą Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys ne Lietuvos Respublikos teritorijoje ir rinkėjai, kurie balsavimo paštų laikotarpiu ir rinkimų dieną „apskrito stalo“ pokalbių su Lietuvos ir Estijos veikėjais. Panašūs pokalbiai surengti ir su latviu Jonathan Lack, sekmingas Housob, TX, verslininkas, kurio mama pabėgo iš Biržų II pas. karo metu — ieškojo šeimos šaknų bei domėjosi žydų praeitimi ir kultūra Lietuvoje. Jo dėdė 20 a. pradžioje lankė Vilniaus Meeno akademiją, vėliau tapęs garsiu menininku. Dėdės atminimui J. Lack šeima tikisi įsteigti šioje mokykloje stipendiją. Kiti USBF kelionės dalyviai: Ron Asmus — Council of Foreign Relations, Stephen Payne — Latvijos garbės konsulas Houston, TX, Valdis Pavlovskis — Baltų-Amerikos Laisvės lygos prezidentas, Tom Thompson — PBN b-vės vadovas, Dom Repici — naujasis Tarybos narys, remėjai Juris ir Jennifer Uktins, USBF Programų direktorė Karina Kolbrun, ir valdybos pirm. Jeff Nelson.

Balsavimą Jungtinėse Amerikos Valstijose vykdys Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone bei LR generaliniai konsulai Čikagoje ir New Yorke. Kvietiame visus Lietuvos Respublikos piliečius, rinkimų metu būsiančius JAV, registruotis Lietuvos Respublikos prezidento rinkimams pagal gyvenamąją vietą JAV. Generaliniame konsulate Čikagoje kvietiami registruotis piliečiai, gyvenantys Illinois (IL), Ohio (OH), Michigan (MI), Indiana (IN) ir Wisconsin (WI) valstijose.

Generaliniame konsulate Čikagoje kvietiami registruotis piliečiai, gyvenantys Illinois (IL), Ohio (OH), Michigan (MI), Indiana (IN) ir Wisconsin (WI) valstijose.

Generaliniame konsulate New York kvietiami registruotis piliečiai, gyvenantys New York (NY), Connecticut (CT), Massachusetts (MA), New Jersey (NJ), Rhode Island (RI), New Hampshire (NH), Maine (ME) ir Vermont (VT) valstijose. Visose kitose JAV valstijose gyvenančius LR piliečius prašome registruotis Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone. Primename, jog balsuoti galėsite tik ten, kur užsiregistruosite.

Registruojantis prašome iki š. m. gruodžio 14 d. atsiųsti šiuos duomenis:

1. Jūsų vardą ir pavardę.
2. Asmens kodą (asmens kodas yra įrašytas LR paso puslapyje nr. 32, žemiau jūsų parašo).
3. Paso numerį (paso numeris yra įrašytas paskutiniojo paso puslapio su nuotrauka dešiniame viršutiniame kampe).
4. Dabartinį adresą JAV (adresą reikia nurodyti tiksliai, kadangi šiuo adresu Jums bus atsiųstas balsavimo pažymėjimas ir biuletenis).
5. Adresą Lietuvoje (tuo atveju, jeigu esate registruo-

tas Lietuvoje).

6. Reikia būtinai pažymėti kur Jūs būsite rinkimų metu, t. y. JAV ar Lietuvoje.

Jūsų duomenis prašome kuo greičiau siųsti šiais adresais:

Lietuvos ambasada Vašingtone: 2622 16th Street, NW, Washington, DC 20009. Tel.: (202) 234-5860, ext. 126 #, Fax (202) 328-0466. E-mail: rinkimai@ltembassyus.org

Lietuvos Generalinis konsulas Čikagoje: 211 East Ontario Street Suite 1500, Chicago, IL 60611. Tel.: (312) 397-0382, Fax: (312) 397-0385. E-mail: admin@ltconschi.org

Lietuvos Generalinis konsulas New York: 420 Fifth Avenue, 3rd Floor, New York, NY 10018. Tel.: (212) 354-7840, Fax: (212) 354-7911. E-mail: hr@ltcnman.com

Platesnę informaciją apie rinkimus bei balsavimo organizavimą galite rasti LR ambasados Vašingtone tinklalapyje www.ltembassyus.org. Maloniai prašome apie galimybes balsuoti pranešti Jūsų pažįstamiems ir draugams, gyvenantiems JAV.

PREZIDENTO ADAMKAUS RĖMĖJŲ KOMITETAS. ČIKAGOS DARBO GRUPĖS SUDĖTIS

Daugiau kaip dvylika metų egzistuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva. Jos egzistencija, gerovė bei ateitis užsienyje gyvenantiems lietuviams yra didelis rūpestis. Praėjo jau beveik penkeri metai, kai Valdas Adamkus tapo prezidentu. Per pirmuosius jo rinkimus Čikagoje buvo sudarytas stiprus rinkimų komitetas, sutelkęs didelę rėmėjų grupę. Tas komitetas savo darbą oficialiai užbaigė, bet, kaip buvusi grupė su bendrais interesais, karts nuo karto suėdavo ir faktiškai, su mažais pasiekimais, išsilaikė iki šios dienos.

Valdo Adamkaus prezidentavimo laikotarpiu daug

kas Lietuvoje pasikeitė, daug pasiektą. Tačiau, paties prezidento žodžiais tariant, „ne viskas pavyko“. Prezidentas, norėdamas užbaigti savo užsibrėžtus tikslus, nutarė kandidatuoti antrajai kadencijai. Prezidento perrinkimo svarbą Lietuvai ir jos žmonėms bei užsienyje gyvenančių lietuvių rėmėjų parama, kaip buvo parodyta anksčiau, yra reikalinga, pageidautina. Veikęs rinkimų komitetas tapo perorganizuotas. Vytautas Germanas yra prezidento Adamkaus rėmėjų komiteto dabartinis pirmininkas, o Čikagos darbo grupę (ČDG) sudaro: Stasys Baras, Danguolė Bartkuvienė, Indrė Biskis, Rimantas Dirvo-

nis, Rimas Domanskis, Regina Gailešutė, Vytautas Janušis, Vytautas Jasinevičius, Pranas Jurkus, Rita Kisielienė, Anatolijus Milunas, Tadas Misiūnas, Leonas Narbutis, Leonidas Ragas, Alė Razmienė, Antanas Razma, Aras Stanilius, Rūta Stanilius, ir Vladas Stankevičius. Rėmėjų sąrašas bus paskelbtas vėliau.

ČDG maloniai kvietia visus norinčius įsijungti į prezidento Adamkaus rėmėjų komitetą. Informaciją teikia kiekvienas komiteto narys. Pirmininko e-pastas: vytg@aol.com.

Pranas Jurkus

NAKTIS BE RYTO VILNIJOJE (1920-1939 m.)

JUZĖ ALDONYTĖ-KALNIŪNIENĖ

Nr.4

Čia pat nors ir pro ašaras nuskambejo Lietuvos himnas, nuvilnijo daina — „Saulė leidos, buvo kova, kraujo daug tekėjo...“, dar labiau įsitiuno okupantus. Ypač žydai buvo jautrūs šiai neteisybei. Jie savo akimis įsitikino, kokie žiaurūs yra lenkai lietuviams. Jie matė, kaip susidorota su beginkliais mokinukais, jų gimnazija išardyta, išdraskyta it paukščio lizdelis, sutrikdytas mokymas ir visa gimnazijos veikla. Kur glaustis?

Lenkai, išdraskę šį lietuvišką lizdelį, čia pat patalpino lenkų Lelevelio gimnaziją. Pirmieji lietuviams ištiesė pagalbos ranką žydai. Jie pasiūlė vesti pamokas žydų religinėje gimnazijoje, popietinėje pamainoje Arklių gatvėje. Vel lietuvių gimnazija atgijo

— išliko gyva! Jai vadovavo M. Biržiška. Vėliau gimnazija persikėlė į privatų Lukoševičių butą Šermukšnių gatvėje. Nors čia buvo ankšta, bet sava pastogė buvo mielesnė. Neilgai truko Vytauto Didžiojo gimnazijos direktoriaus M. Biržiškos gili ir prasminga veikla. Okupantai jo asmenyje išvėgė pavojingą lenkų valdžiai lietuvių veikėją. Kuo skubiau jį ištrėmė į nepriklausomą Lietuvą.

Jau V. Kudirka eiliavo, kad mes vietoj išgruvusio sienoj stulpo nedelsdami įstatytum kitą, tad kuo skubiau buvo paskirtas direktoriumi matematikas, žinomas veikėjas, publicistas, daugelio knygų autorius Marcelinas Šikšėnas. Biržiška, dar būdamas Vilniuje, spaudoje kėlė ypač

svarbius klausimus: užkirsti kelią lenkų inkorporacinei programai, atskleisti valdžios sulenkimo veiksmus, užkirsti kelią mokyklų uždarinimui, steigti naujas, įtikinėjo neisvaziuoti iš Vilniaus, nes tai ne išėjimas, tai būtų didelis pralaimėjimas kovoje už lietuvių išsaugojimą Vilnijos krašte, neužleisti savo pozicijų lenkam, o už jas kovoti aktyviai. Be Vilniaus lietuvių nenurim. Jis aiškino Lietuvos suverenią teisę į Vilniaus kraštą. Biržiška neliko nepastebėtas Kaune, atsisakė dės kaip didelis veikėjas. Jis buvo išrinktas Kauno Vytauto Didžiojo universiteto sekretoriumi. Kaune būdamas jis nepamiršo Vilnijos krašto ir jame kovojančių už lietuvių savo brolių. Jis pirmininkavo Sąjungai Vilniui vaduoti.

1931 m. Vytauto Didžiojo gimnazija pagerino savo egzistavimo sąlygas — persikėlė į erdvų Konstantino Stašio namą Jakšto 9. Čia mokymosi sąlygos labai pagerėjo, patal-

pos atitiko gimnazijos poreikį. Įrengti geri kabinetai, mokytojų kambarys ir bibliotekos, dvi salės: sporto su turtingu inventoriu ir įrenginiais. Kita — graži, reprezentacinė, kurioje vykdavo įvairūs renginiai — minėjimai, vaidinimai, koncertai, kuriuos organizuodavo mokytojai entuziastai: Krutulis, J. Kazlauskaitė ir kt. Neturko ir mokinių, kurie talkino entuziastams. Nenuostabu, kad iš jų išaugo ir tikri aktoriai — J. Kanopka, Jurkūnas, M. Lemešytė ir kt. Skambėdavo fortepijonu, smuiku, dūdų orkestrai, mišrus choras, J. Siniaus vadovaujamas.

Šiose patalpose gimnazija gerai įsitvirtino, jaunimas sėkmingai ruošėsi gyvenimui. Vytauto Didžiojo gimnazija tapo tarsi švyturiu Vilnijos krašte. Veikė įvairūs būreliai. Didelę idėjinę veiklą plėtė literatų būrelis — vadovas A. Krutulis ir V. Kairiūkštis. Įsteigtos įvairios literatų kuopelės: „Milda“, „Atžala“, Vy-

tauto ir Gedimino kuopa. Jie išleido almanachą, kurį okupantų cenzūra konfiskavo.

Ypač aktyviai veikla pasižymėjo gausus skautų būrelis, kuriam vadovavo didelis patriotas entuziastas Pranas Žizmaras. Jis globojo ir Švencionių lietuvių gimnazijos skautus, kol ši gimnazija egzistavo. Vilniaus skautai bendravo ir su nepriklausomos Lietuvos skautais, kurie teikė materialinę ir moralinę paramą vilniečiams. Vilnios skautams buvo labai svarbus darbo baras — neleisti sulenkėti jaunimui. Žinojo, kad Šuvalkijos ir Švencionių rajonas sugebės atsispirti sulenkimui, bet Gudijos krašte jau spartiai vyko lenkėjimas. Skautai tose vietose stengėsi kuo dažniau organizuoti stovyklas.

Skautams reikėjo didelio pasiaukojimo, o ypač samuonimo kovoje su polonizacija. Prie stovyklų rinkdavosi vietiniai žmonės, ypač jaunimas. Organizavodavo įvairius žaidimus, varžybas, skambėdavo dainos.

Svetimomis rankomis žarijas žarstyti nesunku

Baigiantis praėjusiam šimtmečiui, atnešusiam tiek daug kancijų ir su-naikinimo, tiketa, kad žmonija iš visų tų negandų pasimokė ir dvidešimt pirmasis amžius bus tik toks: išsilygins tarpvalstybiniai nesklandumai, okupuotos žemės grįš teisėtiems savininkams, o buvę priešai taps artimais bendradarbiais.

Lukėsčiai nepasitvirtino, nors, antra vertus, ir XXI a. dar tebėra vystykloose... Visgi pasigirsta balsų, kad dėl šventos ramybės — nereikia judinti užsisenėjusių teritorinių ginčų klausimų. Kaip galima atitaistyti praeities klaidas, jeigu net jas padariusių pėdsakus nuo Žemės paviršiaus jau nupūtė laiko vėjai?

Šiandien labiausiai akin krenta trys tokios okupuotos teritorijos: Izraelio užimtos Palestinos dalys, Stalinui Antrojo karo pabaigoje tik laikinai sąjungininkų priskirtas Karaliaučiaus kraštas ir to paties Stalino klaida iš Japonijos atplėstos keturios Kurilų salos.

Ne visų jų likimais — ar ateitis — tarptautinei bendruomenei vienodai svarbi. Labiausiai atvira politinė žaizda yra Izraelio okupuotos palestiniečių sritys, nes jai užgyti neleidžia patys palestiniečiai. Del Izraelio nelankstumo ir palestiniečių ryžto kiusios kruvinos kovos įnešė daug tarptautinio susipriešinimo ir problemų, ypač Amerikai, linkusiai palaikyti Izraelio pusę.

Karaliaučiaus krašto likimas yra aštrus krislas gal tik Europos Sąjungos, Rusijos ir Lietuvos akyse. Jeigu Lietuva bus priimta į ES, o tuo nereikia abejoti, šis sritis bus vizomis ir kitokiais suvaržymais dar labiau atkirsta nuo Rusijos. Žinant dabartinę Maskvos įtaką Europos valstybėms ir nuolatinį jų vadų pataikavimą Rusijos prezidentui, ši problema greičiausiai bus išspręsta Lietuvos nenaudai. Jau dabar girdėti, kad per Lietuvos teritoriją būtinai reikės palengvinti tranzito sąlygas Karaliaučiaus (ir tuo pačiu Rusijos) gyventojams. Apie bet kokių vizų įvedimą ar kitus sugriežtintus reikalavimus rusams, norintiems keliauti iš Karaliaučiaus į Rusiją ir atgal, Lietuvai pataria negalvoti, nes tai neatitinka Europos vientisumo sąvokai...

Labai patogu ES biurokratams svetimomis rankomis

žarijas žarstyti, tik tie uolieji Europos „vientisumo“ saugotojai pamiršta, kokių būdu Karaliaučiaus kraštas atsirado Maskvos globoje, kam jis prieš II pasaulinį karą (ir dar anksčiau) priklausė. Stalino tarpvalstybiniai nesklandumai, okupuotos žemės grįš teisėtiems savininkams, o buvę priešai taps artimais bendradarbiais.

Panaši padėtis yra ir su Kurilų salomis, kurias Stalinas, sulaužęs nepuolimo sutartį, pasirašytą tarp Japonijos ir Rusijos 1855 m., užėmė dviem savaitėmis praėjus po Antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Užėmusi Japonijos teritoriją, Sovietų Sąjunga pasiėgė lygiai taip, kaip ir kitose okupuotose valstybėse arba jų dalyse: nedelsiant pašalino buvusius vietinius gyventojus ir privežė savo kolonistų. Tik galbūt Kurilų salose tas pašalinimas nebuvo toks žiaurus, kaip kitur: 17,000 japonų įsakytą palikti savo namus, išvykti į Japoniją. Tiek gyvenamieji namai, tiek šventovės ir kiti pastatai, primenantys, kas anksčiau čia gyveno, buvo sunaikinti. Salos tapo rusiškomis ir tokios pasiliko iki šių dienų. Kaip ir Karaliaučiaus krašte, per pastarąjį pusimtį metų jau gimė ir išaugo kolonistų rusų kartos, kurios šias žemes laiko savo gimtuoju kraštu — kitos tėvynės nepažįsta ir nepripažįsta.

Kurilų salos ir Karaliaučiaus kraštas turi dar vieną bendrą savybę: gyventojų kamauja baisy skurdas. Ypač kai po 1994 m. buvusio stipraus žemės drebinimo Kurilų salos patyrė dar daugiau sunaikinimo ir dalis gyventojų išbėgiojo į saugesnius bei turtingesnius kraštus.

Tačiau Japonija neperan-daviltes atgausti savo teritoriją. Žlugus Sovietų Sąjungai, toji viltis šviesiau sužibėjo, bet lygesnį kelią į ateitį nenuvėitė. Iki šiol Kurilų salos yra pagrindinė kliūtis artimesniam Rusijos ir Japonijos bendradarbiavimui ir abiem putinai reikės palengvinti tranzito sąlygas Karaliaučiaus (ir tuo pačiu Rusijos) gyventojams. Apie bet kokių vizų įvedimą ar kitus sugriežtintus reikalavimus rusams, norintiems keliauti iš Karaliaučiaus į Rusiją ir atgal, Lietuvai pataria negalvoti, nes tai neatitinka Europos vientisumo sąvokai...

Labai patogu ES biurokratams svetimomis rankomis

ka — B. Untulio, P. Žizmaro, J. Kazlauskaitės, L. Palevičiaus ir J. Ciceno iniciatyva, įkurta sporto organizacija. Lenkams ji pasirodė įtartina, todėl, neleidę stipriau pasireikšti, ją uždare.

Lenkams didelė nerimą ir nepasitikejimą kėlė Vytauto Didžiojo gimnazija — kultūros bastionas. Čia dirbo geri pedagogai kadrai: M. Šikšėnas mokyklai vadovavo net 17 m., jo pavaduotojas Dasy, pagarbūs destytojai: B. Untulis, A. Kriutylis, S. Matijošaitis, Kairiūkštis, kun. Čibiras ir Basys, V. Martinkėnas, A. Macionis, Horodnickis, V. Čepulytė, Č. Kudaba, M. Lemešytė (išėivė, aktorė) lituanistė, Krauzhiene — vokiečių k., Taškunaitė — istorikė, Mozalaitis — fizikas, auklėtoja Tijenelytė — lotynų k. Tai jautri, gera, mylinti vaikų ir labai gerai žinanti savo destomą dalyką. Kartais palydint savo draugus į Amžino poilsio vietą atsisveikinimo žodį tardavo lotynų kalba.

Bus daugiau

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adomui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystei“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
Nr.55 el. paštas: biciulyste@aol.com

KOL NEMIRĖ PASKUTINĖ VILTIS

JEANNE DORR

Šią vasarą Lietuvoje praleidau apie mėnesį. Tai buvo mano keturioliktoji kelionė nuo 1979-ųjų, ir septintoji. Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Nesu eilinė turistė, jei taip galima pavadinti, kadangi i Lietuva važiuoju ne pasizvalgyti ar atsipalaiduoti, bet aplankyti Lietuvos našlaičių komiteto globojamų šeimų ir surinkti medžiagos Amerikoje anglų kalba leidžiamam „Bridges“ žurnalui. Nuvykstu į kaimus ir kaimelius, pavaikštau po ne pačius geriausius miestų rajonus. Kai pirmą kartą nuvažiauju į Lietuvą, jai atgavus nepriklausomybę, atrodo, oras buvo prisotintas džiugėsio ir geresnės ateities vilties. Tą jutau kiekvieno apsilankymo Lietuvoje metu, išskyrus du paskutiniuosius. Dabar matau, ten trūksta vilties. Dabar nuvažiauvusi girdžiu tos pačios istorijos variacijas: žmonės ieško ir negali rasti darbo. Matau pagyvenusius žmones, vos išgyvenančius iš menkų pensijų. Suprantu, kad pensijų sistema yra nauja ir nėra sukaupęs pensijų mokėjimo fondas. Tačiau, jei žmonės šiandien yra bedarbiai ir neišgali susimokėti į pensijų fondą, kada tas fondas galės padidinti išmokas?

Mano įsitikinimu, Lietuvos pirmumai turėtų būti šie: skatinti verslą, padaryti Lietuvą patrauklią verslo žmonėms. Tačiau yra atvirkščiai: verslo įstatymai kaitaliojami taip dažnai, kad smulkus verslas su jais nebesusėja. Įstatymai turi nuostoti varžyti verslininkus. Neseniai, lankydami dide-

Jeanne Dorra

Kiekvieno žmogaus gyvenimas vertas tiek, kiek jis nuveikė. Kartais vieno žmogaus darbai, prilygsta dešimties žmonių darbui arba negali būti palyginami nė su niekuom. Viso kunigas V. Valkavičius parašė ir išspausdino 13 knygų (1966–1998), 63 straipsnius (1963–2002 metų laikotarpį) įvairiuose moksliniuose leidiniuose, parašė 37 knygų apžvalgas, 15 str. enciklopedijoms (1970–1978) ir t.

Bet ar išties galima įsivaizduoti, kokią didelę ir plačią vagą išvarė kun. Valkavičius vienam vienas, be pagalbininkų, asistentų? Prasmingų darbų vertė ne tik Lietuvai ir jos žmonėms, vertė ir Amerikai, nes tai, ką surado ir aprašė, yra ir Amerikos gyvenimo dalis. Stambiausias veikalas „Lithuanian Religious Life in America“ tiek forma, tiek turiniu prilygsta enciklopedijai. Ir tai vieno žmogaus darbas, vieno žmogaus gyvenimas. Šiai knygai medžiaga jis rinko atostogų metu, už darbą negaudamas nė dolerio atlygio. Rask mokslininką Lietuvoje, kuris padarytų tokį milžinišką darbą be valstybinės stipendijos, atlyginimo ar dar kokių priedų. Net ir kunigų tarpe tokių, drįstu tvirtinti, nėra.

Prof. Egidijus Aleksandravičius, į kurį kreipėsi E. Giedrimas, prašydamas tarptautiškai V. Valkavičiaus pristatymui Nacionalinei premijai, rašo: „Valkavičiaus darbai

atsakomybę, bet nelaukti pagalbos iš valstybės. Kaune, pavyzdžiui, girdėjau moterį piktinantį, kad valstybė neparemė jos šokių grupės išvykos į užsienį. Kita piliētė tikejosi, kad valstybė padės jai išlaikyti vasaros stovyklą. Bet tai jų pačių, ne valstybės, reikalas.

Mane nustebino, kad pirmas klausimas, žmonėms susitikus gatvėje, yra ne „kaip gyveni?“, bet „ar dirbi?“. Tą klausimą girdėjau ne vieną ir ne du, be daug daug kartų. Tie, kurie neturi darbo, yra prisigęti. Tie, kurie turi, speliuoja, kaip ilgai dar dirbs. Tas slepiantis netikrumas vargina žmones. Pastebimai plinta alkoholizmas, jau nekalbant, kad auga savizudžių skaičius. Nesant darbų, nėra vilties dėl geresnio rytojaus. Kur geriausia, ten skriaudžia mišiai. Samagonas yra pigus, ir daug žmonių nuo jo miršta. Programos tokios kaip Anoniminiai alkoholikai, veikia labai sėkmingai, tačiau žmonės pirmiausia turi patys sau pripažinti, kad priklauso nuo taurėlės. Programos „Sniego gniūžtė“ tikslas yra sulaukyti nuo gerimo paauglius. Bet ir vel, tos programos neveikia visur ir visą laiką. Sutikau jauną našlę, pernai palaidojusią leukemiją mirusį sūnų. Moteris gyvena mažame miestelyje, turi dar ir penkiametį sūnų. Ji susirado darbą — nuėjo rinkti uogų už tam tikrą atlyginimą. Pirmos darbo dienos pabaigoje gavo sutartus pinigus. Kita diena ji vėl dirbo aštuonias valandas, ir vakare jai buvo pasiūlyta atsiimti atlyginimą spiritu. Jai nesutikus, buvo pasakyta, kad, jei nepatinka, ji galinti nedirbti. Ji taip ir padarė — atsisakė tokio darbo. Kiek žinau, ir šiandien ta moteris neturi darbo.

Kiekvieną dieną girdėjau vieną už kitą liūdną istoriją. Dar ir dar kartą žmonės manęs klausė, ar aš negalinti pasakyti, kad rytoj bus geriau. Negalėjau jiems pasakyti, ką jie norėjo girdėti, todėl tylėjau. Tačiau vilti Lietuvos studentų akyse. Tačiau jautau nerimą, kalbai pasakus apie tai, kad vieną dieną jiems teks palikti saugų mokslo uni-

versitetą pasaulį. Kur jie išsidarbins? Ar bus Lietuvoje jiems darbo, kai jie išgys siekiamą mokslo laipsnį? Bėgant metams, Lietuvoje mačiau daug pokyčių į gerą. Vilniaus senamiestis yra nuostabus. Kauno Laisvės aleja tviška prabangių parduotuvių vitrinomis, nors parduotuvių viduje mačiau tik keletą žmonių. Daugelio parduotuvių, kurios ten buvo prieš porą metų, vietoje šiandien yra atsidariusios kitos. Miestuose dygsta dideli švarūs „supermarketai“.

Bet ir vel, aš speliuju, kiek praėjus metų, kol kiekviena šeima Lietuvoje namuose turės tualetą ir vonią su karštu vandeniu. Laikas būtų paspartinti kaimo modernizavimą. Lietuvos kaimas negali sau leisti likti toks, koks jis buvo 20-ajame amžiuje. Toks kaimas gal žadina nostalgiją, bet tai nepraktiška. Europiečiai mėgsta gamtą, vasarą į kaimą. Kodėl Lietuvai neiti ta linkmė? Tačiau, norint uždirbti iš turizmo, reikia turėti šiuolaikinius patogumus. Tikim, ne vienas kalba apie tokias idėjas, tačiau biurokratijos varžtai neleidžia jų paversti realybe. Tie, kurie turi galios pakeisti susidariusią padėtį, turėtų pasiūlyti miesto autobusais, aplankyti kaimus ir kaimelius. Paklausti, ką kalba žmonės, ir išgirsti jų žodžius savo ausimi, bet ne atvaizduoti į oficialų priėmimą ir anksčiau pasirinktą miestą ar kaimo vietovę, kur girdėtų iš anksto parašytas, ausį glostančias, „geras“ kalbas. Neatvaizduokite su didele mašina, lydimi tuzino fotografų, susirinkti faktų, kuriuos vėliau panaudosite, kalbėdami spaudos konferencijoje. Kazkas kažkaip turi padaryti ką nors apčiuopiamo Lietuvos žmonių labui, kol nemirė paskutinė dar rusenanti viltis. Savizudžių skaičius yra didelis ne be priežasties. Lietuvos žmonės turi žinoti, kad rytoj bus geriau negu yra šiandien. Įsivaizduokim: kur nors pasaulyje užėini į parduotuvę ir pamatai žodžius: „Made in Lithuania“. Neįsivaizduojate, kaip būtų gerai?

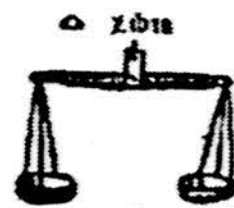
Vertė D. Kairiūkštienė

Meno mokyklos atidarymo, vykusių rugsejo 6 d., Lemonte, metu.

ZODIAKAS

SVARSTYKLĖS
(09.23–10.22).

2002-ieji — Arkliai metai, — jau ritasi į paskutinįjį ketvirtį. Gimusiems Arkliai metai: 1906, 1918, 1930, 1942, 1954, 1966, 1978, 1990, 2002 — jie gali būti lemtingi. Seksis ramesniems, o ugniniams (itin neramiems), gali būti pragaistingi.

Žmonės nuo seno tikejo, kad žvaigždės valdo likimą ir sveikatą. Medicininė astrologija atsirado dar senovės Babilone. Šiuolaikinis mokslas seniai įrodė, kad Žemė, Saulė, kitos planetos ir žvaigždės turi skirtingo įvairumo magnetinius laukus, kurie veikia žmogaus lauką ir jo sveikatą.

Paprastai Svarstyklių sveikata yra gera, nors kartais pagal jų išvaizdą to ir nepasakytum. Svarstyklėms pavaldūs inkstai ir juosmens sritis. Labiausiai pažeidžiama šio ženklų atstovų vieta — inkstai. Būtent su jais ir susijusios ligos — nefritas, inkstų akmenligė, uremija, šlapimo pūslės uždegimas; taip pat diabetas, moterims — kraujosrėdis. Šio ženklų ligoniams labai patinka dėmesys ir švelnumas, todėl jų sveikimas dažnai priklauso nuo santykių su aplinkiniais. Efektyviausia terapija — poilsis draugiškai nusiteikusių giminių ir draugų apsupty.

Meno mokyklos atidarymo, vykusių rugsejo 6 d., Lemonte, metu.

„BIČIULYSTĖ“ GLOBOJA

Lietuvos mokslo premijų komitetas praneša, kad darbai 2002 m. Lietuvos mokslo premijų konkursui priimami iki 2002 m. spalio 1 d. — ištrauka iš komiteto nuostatų premijai gauti.

Atėjo laikas, kai baigsi kandidatų pristatymas Lietuvos Nacionalinei premijai — spalio pirmoji diena. Šykščios žinios iš Lietuvos neleidžia susidaryti tikslaus vaizdo, kas kaip vyko. Vienas, kurį rekomendavo užjūrio Lietuva, kuriam palaikyti susidare graži tvirta Amerikos mokslo, visuomenės veikėjų grupė (surinkome keturiasdešimt parašų), tai kunigas V. Valkavičius ir jo trijų tomų knygos „Lithuanian Religious Life in America“.

Edvinas Giedrimas, pagrindinis šios idėjos — pristatymo premijai — autorius rašo: „Besidomėdami JAV lietuvių istorija atradome, kad čia milžinišką darbą atliko kun. V. Valkavičius. Jis daugiau kaip dešimt metų dirbo rinkdamas medžiagą busimoms knygoms: apvažiavo visas lietuviškų bažnyčių parapijas, peržiūrėjo daugybę tų miestų bei bažnyčių vyskupijų archyvų bei kt. archyvus. Visą šią medžiagą jis išspausdino 3 knygose, kurios sudaro 1,500 psl.“

Kiekvieną dieną girdėjau vieną už kitą liūdną istoriją. Dar ir dar kartą žmonės manęs klausė, ar aš negalinti pasakyti, kad rytoj bus geriau. Negalėjau jiems pasakyti, ką jie norėjo girdėti, todėl tylėjau. Tačiau vilti Lietuvos studentų akyse. Tačiau jautau nerimą, kalbai pasakus apie tai, kad vieną dieną jiems teks palikti saugų mokslo uni-

dami jo darbus — istoriškai susiklosčiusių lietuvių ir lenkų santykių nagrinėjimą. PAHA 2000 m. paskyrė pirmąją „Amicus Poloniae“ premiją ne lenkų kilmės istorikui, už didelį indelį Amerikos lenkų istorijos tyrinėjimuose.

Skaidant V. Valkavičiaus darbų rodyklę, negali nesistebėti gausa temų, kurios susijusios su emigrantais iš Lietuvos, jų gyvenimu, veikla. Gyvendamas šalia kitų tautų, kunigas įdėmiai stebi lenkų ir lietuvių nesutarimus, juos studijuoja. Jis pirmasis nagrinėja kodėl lietuviai katalikai atsisakė nuo lenkų katalikų. Amerikos lenkų istorijų sąjunga PAHA (Polish American Historical Association) 1982 m. pakvietė kun. V. Valkavičių parengti pranešimą metiniam Seimui apie lietuvių atskyrimą ir jų ryšį su PNCC — Polish National Catholic Church. 1993 m. šis pranešimas buvo atspausdintas PAHA žurnale „Polish American Studies“ (Autumn, 1993): „Religious Separatism Among Lithuanian Immigrants in the United States and Their Polish Affiliation“. Seimo metu kilęs didelis susidomėjimas šiuo retu bažnytinio atskyrimo reiškiniu, paskatino ir toliau plačiau tyrinėti istorinius aspektus. Kun. V. Valkavičius dalyvavo dar keliuose PAHA seimuose, kur pristatydavo naujus pranešimus šia tematika. Visi jie buvo atspausdinti metiniuose PAHA metraščiuose. Įvertin-

Kun. Vincas Valkavičius

„Mokslo darbai gali būti parašyti anglų ar kita kalba, bet turi būti reikšmingi Lietuvai“ — teigia K. Makariūnas, Premijų komiteto pirmininkas (iš laiško E. Giedrimui, 2002.04.08). Šis laiškas aktyviai padėjo, kad jau balandžio mėn. buvo belstasi į komiteto duris.

Ir šioje pusėje Atlanto yra daug reikšmingų darbų Lietuvai, „Lietuvių enciklopedija“ (išleista Bostone, parašyta lietuvių kalba), kurią rašė autorių kolektyvas, Br. Kviklio „Mano Lietuva“ ir kt. Be abejo, yra ir didelių, kapitalinių darbų, kuriuos paliko

mums išėjusioji lietuvių mokslo linija. Tačiau tokio pobūdžio darbas, ko gero, vienintelis. Tai lietuvių emigrantų vaiko, gimusio Amerikoje, ir išsugyvenusio lietuvių kalba, meilės Lietuvai darbas. Veikalas parašytas anglų kalba, nes šia kalba didesnę gyvenimo dalį kalbėjo, mokėsi, dirbo kunigas V. Valkavičius, tai valstybinė kalba šalies, kurios piliečių jis yra. Anglų kalba sudaro sąlygas susipažinti su lietuvių religines bendruomenes gyvenimu ir ne tik, plačiau visuomenės sluoksniais. Šį veikalą būtina išversti į lietuvių kalbą, tai padėtų kuo plačiau susipažinti tautiečiams su ta gyvenimo puse, kurios jis nežino bei su pasiaukojusiu žmogumi savo tėvų tėvynei. Minėtos knygos galėtų tarnauti kaip parankinė medžiaga kiekvienam, besidomiančiam JAV lietuviams. Musų maza tauta turi didžiulius, turedama savo tarpe toki žmogų, kaip kun. V. Valkavičius. E. Giedrimas rašo: „Sužavėti kun. V. Valkavičiaus darbu emėmes pastangų, kad jis būtų įvertintas specialiu ir visuomenės Lietuvos: bandome pasiekti, kad šis darbas būtų pristatytas Nacionalinei premijai. Tačiau čia susidūrėme su keista situacija: iš pradžių Lietuvos katalikų mokslo akademija (prez. vysk. J. Boruta) žadėjo si tai padaryti, vėliau pradėjo ieškoti įvairių formalių kliū-

čių. Nors premijų nuostatai ir jo komiteto raštiški paaiškinimai paneigia ju vardinamas kliūtis, tačiau daugiau niekas nieko nedaro. O juk kun. V. Valkavičius yra šios akademijos narys...“

Kun. V. Valkavičiaus darbas žavisi VDU Išeivijos institutas. Į VDU keliauja ir didžiulis jo surinktas archyvas (per šešiasdešimt dešimtų). Tačiau VDU ieško įvairių paaiškinimų, kad nereikėtų daryti šio pristatymo. Buvo dėdamos pastangos pasiekti, jog VDU pristatytų šį darbą Nacionalinei premijai. Lietuvių tautos praktikoje dar neįjauciamas, jog mūsų yra mažai ir todėl svarbus yra kiekvienas lietuvis. Todėl, manciau, ir užsienio lietuviams labiau reikėtų deti pastangas, kad Lietuvos žmonės būtų supažindinti su savo tautiečių gyvenimu ir darbais už šalies ribų. Juk tai įeina į bendrą mažos tautos turta...“

Kun. V. Valkavičiui 1999 m. buvo įteiktas aukščiausias vyriausybės apdovanojimas — Gedimino ordinas. Šiuo metu parengtas JAV ir Kanados mokslo, visuomenės veikėjų kreipimasis į Nacionalinių premijų komitetą, padedant JAV Lituanistikos instituto pirmininkui prof. dr. J. Rakauskui, jau nukeliavo į Lietuvą. Laiku! Ačiū dr. R. Mišui, nugalėniam ir perdavusiam tiesiai į rankas jau Lietuvoje. Ligija Tautkuvienė

RAŠOME „BIČIULYSTEI“ KAS ATSIKŲ?

Kazkas pakeitė pasaulį, o aš net nepastebėjau. Pastaruoju metu atrodo, kad viskas nutolo — kelias į parduotuvę pailgėjo dvigubai, staiga iš kaskur atsirado tame kelyje kalnas.

Nustojau skubėti autobusan — jis vis tiek pravazuoja anksčiau nei anuomet. Ir laiptai tapo statesni, nei anksčiau. Kazkodėl laikraščiai raišes sumažėjo. Nežinau, kodėl žmonės pradėjo kalbėti tyliau — vos vos supranti, ką jie nori pasakyti.

Ach, tie rūbai! Suknelės siuva tokias siauras, jos taip aptempia juosmenį, klubus, jog net negali pasilenkus užsirišti batų raiščių. Ir tų suknelių dydžiai dabar tapo mažesni nei anksčiau. Kazkas atsitiko, kad pasaulis pasikeitė.

Leonora Naujokaitienė,
Oak Lawn, IL

TAI IDOMU

*** 24 milijonai JAV vaikų naudoja kompiuteriu, e-mail paštu arba internetu. Kasmet 750,000 vaikų gauna įvairiausius laiškus, pornografijos pasiūlymus.

Trumpai apie viską

(Naudojant „Lietuvos rytą“ (LR), „Lietuvos žinią“ (LŽ), „Respubliką“ (R), „Kauno dienos“ (KD), „Klaipėdą“ (K) dienraščius, BNS ir Elta informacijas)

*** Nekilnojamojo turto vystytojai** 2003 m. planuoja milijonines statybas Šiaurės miestelyje, UAB „Šiaurės miestelis“ skaičiuoja, kad į infrastruktūrą kitamet bus investuota apie 10 mln. litų. Žinovai tvirtina, jog, įgyvendinus investicinius planus, Šiaurės miestelis taps viena iš didžiausių prekybos zonų ir rimčiausių didžiųjų prekybos centrų konkurentu. Per pastaruosius trejus metus žemė čia išsinuomota 15 investuotojų. Vienas iš jų — „Baltic Shopping Centers“ ateinančių metų rudens planuoja atidaryti Šiaurės miestelio prekybos kompleksą, Europoje vadina „Retail Park“. Jame kursis stambios specializuotos parduotuvės. (VŽ, Elta)

*** Vyriausybė pritarė naujai parengtam** Pensijų sistemos reformos įstatymo projektui. Jame vietoje privalomo pensijų kaupimo numatoma suteikti savanoriško pensinio kaupimo galimybę visiems asmenims, draudžiamiems visai socialinio draudimo pensijai. Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalis bus kaupiama pensijų fonduose ir gyvybės draudimo bendrovėse. Manoma, kad pirmaisiais metais kaupiamosios sistemos dalyvius 6 proc. valstybinės socialinio draudimo sistemos dalyvių. Pensijų reformos išlaidos pirmaisiais metais gali siekti apie 20 mln. litų.

*** Vyriausybė siūlo prisijungti prie tarptautinių dokumentų**, reglamentuojančių kovą su neteisėtai veikiančiais prieš saugią jūrų laivybą. Iki šiol Lietuvos teisės aktuose nuskaitimai prieš saugią laivybą nebuvo apibrėžti.

*** Spėjama, jog Lietuvos savivaldybių biudžetai** iš visų finansavimo šaltinių 2003 m. gaus 47,3 mln. litų daugiau nei buvo planuota šiemet. Tai numatoma vyriausybės patvirtintame 2003 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte. (LŽ, R, Elta)

*** „Nemuno dviračių žiedo“ rengėjai pristatė** šios trasos techninį projektą. Trasa turėtų prasidėti nuo Kauno ir tęstis iki Rusnės. Šiame projekte dalyvauja keturios Lietuvos savivaldybės — Kauno rajono, Jurbarko, Šakių, Pagėgių ir Šilutės — bei dvi visuomeninės organizacijos. Techniniam projektui parengti iš Jungtinių Tautų vystymo programos Pasaulio aplinkos fondo Mažųjų projektų programos skirta beveik 90,000 litų. (KD, Elta)

*** Mokėjimo kortelių „VISA International“ pasiskelbtai** duomenimis, per tris šiuo metų vasaros mėnesius Lietuvos pilietiai, besinaudodami „Visa“ mokėjimo kortelėmis, išleido daugiau nei 10,3 milijono JAV dolerių 103 pasaulio valstybėse. Palyginti su praėjusios vasaros duomenimis, užsienyje išleistų pinigų suma padidėjo 12 proc., o palyginti su 2000 metais, — net 32 proc. (Elta)

*** Taline (Estija) įvykusia** me 7-ajame tarptautiniame Karlo Lomano taurės bokso turnyre sėkmingai pasirodė Lietuvos atstovai — tarp dešimties rinktinų jie užėmė 1-ąją vietą, o trys iš septynių sportininkų laimėjo finalines dvikovas.

*** Lietuvos gyventojai, per apklausą pareiškę nuomonę**, kad Seimas jiems asocijuojasi su dideliais pinigais, nekelia. Viešai paskelbtose praėjusių metų turto ir pajamų deklaracijų suvestinėse užregistruota 13 parlamentarų, kurių šeimos turi daugiau nei milijoną litų turto ir santaupų. Kelios dešimtys įstatymų leidėjų spartiai juos vežasi. Panašiai atrodo ir vyriausybės narių deklaracijos. Tarp ministrų — du milijonieriai. (LR, R, Elta)

*** Seimo narys Egidijus Skarbalius, iškūręs pirmąjį** etniniu pagrindu paremtą parlamentinę žemaičių grupę, išpėja apie brestanciją revoliucinę situaciją nedarbo kamuojamuose žemaitijos rajonuose. Seimo nario nuomone, išspręsti Lietuvos regionų problemas gali radikali valdymo reforma, paremta federacijos principais. E. Skarbalius mano, jog 95 proc. visų apskričių funkcijų turėtų grįžti savivaldybėms, joms turėtų būti perduota ir dalis ministerijų, departamentų galių. (LŽ, Elta)

*** Tautinių mažumų ir išsivysio departamento** generalinis direktorius Antanas Petrauskas Vilniaus apskrities viršininkui ir savivaldybėms išsiuntinėjo raštus, kuriuose prašoma priglauti sostinės Kirtimų taboro gyvenančius čigonus, duoti jiems pastogę, žemės. Departamento vadovas mano, jog išardžius taborą, būtų galima išspręsti daugelį su čigonais susijusių problemų. Tačiau savivaldybių vadovai teigia neturį galimybių atsiliepti į prašymą. (LŽ, Elta)

*** Vilniuje, Spaudos rūmuose, atidaryta pirmoji** Lietuvoje ginklų savitarnos parduotuvė „Vilniaus ginklai“, kurioje rodoma daugiau kaip 250 pavadinimų medžioklinių šautuvų, pagamintų garsose

ginklų gamintojų firmose. „Vilniaus ginklų“ parduotuvės steigėja bendrovė „Sidabrinė kulka“ bendradarbiauja su įmonėmis iš Rusijos, Vokietijos, Jugoslavijos, Italijos, Austrijos, Čekijos, Ispanijos, Japonijos ir JAV. (BNS)

*** Rugsjūčio mėnuo reklamos kiekio atžvilgiu** televizijoje buvo bene sėkmingiausias šiais metais — transliuotų reklamų sekundžių kiekis buvo 113 proc. didesnis nei pernai. Radijo reklamos kiekis rugsjūtį išaugo 42 proc., žurnalų — 17 proc. palyginti su pernykščiu rugsjūčiu. Tuo tarpu laikraščiuose reklamos, palyginti su praeitų metų rugsjūčiu, sumažėjo 0,17 proc. (VŽ, Elta)

*** Nors Lietuva jau prisiėmė išpareigojimus** dėl Ignalinos atominės elektrinės atėties iki 2009 m. įsipareigodama uždaryti abu jėgainės blokus, energetikai bei politikai vis dar „laužo ietis“ dėl Lietuvos branduolinio rytojaus. Spalio 2 d. tokia akademėnė bei verslo bendruomenės diskusija įvyko Seimo parlamento vadovo Artūro Paulausko iniciatyva. Diskusijos rezultatai optimistiškai nuteikė visus „atomo entuziastus“ — Lietuvos energetikos strategija greičiausiai bus pakoreguota, numatant Ignalinos AE ne „uždaryti“, o „su-stabdyti“. (KD, LŽ, Elta)

*** Galimas „Lietuvos dujų“ akcijų paketo** pirkėjas Rusijos susivienijimas „Gazprom“ nori, kad vyriausybė suteiktų garantiją, jog po privatizavimo valstybei liekantis 24 proc. akcijų išskirtinėmis teisėmis būtų parduoti „Gazprom“ ir Vokietijos bendrovei „Ruhrgas“ bei „E.ON Energie“ susivienijimui. Tačiau ūkio ministerija planuoja, kad akcijų paketas bus parduotas per Vertybinių popierių biržą. (LR, Elta)

*** Kas septintas Lietuvos vaikas ir paauglys turi** problemų bendraudamas su bendraamžiais, beveik tiek pat neranda bendros kalbos su tėvais, pusė šalies mokinių konfliktuoja su mokytojais. Bene vienintelė vieta, kur jie gali kreiptis pagalbos — Vaikų telefono linija. Ši linija kasdien sulaukia 30 nevirties skambučių — tai tik mažą dalis tų, kuriems reikia pagalbos. Todel Vaikų telefono linija, anoniminė telefoninė psichologinės pagalbos tarnyba vaikams ir paaugliams, išleido korteles, kurios pasieks apie 100,000 Lietuvos moksleivių.

*** Seimo narys Gediminas Dalinkevičius ketina** parengti įstatymą, numatantį bausti prostitucijos klientus. Tam pritaria ir parlamentare Giedrė Purvanekienė. Tokio įstatymo būtinybę politikai įsitikino Briuselyje vykusioje bendroje Tarptautinės migracijos organizacijos ir Europos Parlamento konferencijoje, skirtoje kovai su prekyba žmonėmis. (LR, Elta)

*** AB „Panevėžio stiklas“** jau mėnuo dirba pagal rekonstruotą planą. Bendrovė atsiskaito nuostolingos gamybos. Iš įmonės pasitraukė per 600 darbuotojų, atleisti žmonės išmokėta kompensacijų už 4,5 mln. litų. Planuojama, kad per 4 metus bendrovė atsiskaitys su kreditoriais ir jau 2004 m. dirbs pelningai, gaus 2,7 mln. litų pelno. (R, Elta)

*** Galutinai baigus turto valdymo bendrovės „Naftos terminalas“** įstatinio kapitalo mažinimo procedūrą, valstybė tapo tiesiogine bendrovės „Klaipėdos nafta“ kontrolinio akcijų paketo valdytoja. Darbar valstybė valdo 70,44 proc. pelningai dirbančios „Klaipėdos naftos“, kuri yra modernaus naftos produktų terminalo valdytoja, akcijų. (LA, Elta)

A. + A. VINCUI BAZIUI

mirus, nuširdžią užuojautą reiškia žmonai DANAI, dukrai RITAI su vyru SCOTT, seseriai DANUTEI GELDIENEI bei visiems artimiesiems ir giminėms.

Yolanda ir Algis Zaporackai

A. + A. STASEI LANIAUSKIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą dukrai REGINAI ŠILGALIENEI ir žentui, anūkams, jų šeimoms ir proanūkams, sūnui RIMANTUI, sūnui VIKTORUI, žmonai HELEN ir anūkams, sūnui MARIUI, žmonai EGLEI ir anūkams bei giminėms ir artimiesiems. Kartu su Jumis skausmu ir liūdesiu dalinamės.

Ada Totoraitienė

Jonas ir Ramunė Totoraičiai su šeima
Irena ir Jim Wilder su šeima

• SKELBIMAI •

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus: 773-229-8761
Res: 708-425-7160
Mob: 773-680-0205
Pager: 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Cikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21

New Vision
Bus: 708-361-0800
Voice: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER

Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

SIŪLO IŠNUOMOTI

Brighton Park išnuomojamas 2 mieg. butas 1 ar 2 vyresnio amžiaus žmonėms. Naujas kilimas, šaldytuvai, dujinė viryklė. Nerūkyti ir be gyvulių. Tel. 773-624-1542. 708-485-4961, palikti žinutes.

Išnuomojamas 2 mieg. butas „basement“ 2 vyresnio amžiaus moterims Archer ir Pulaski rajone. Tel. 773-218-4351.

STATE FARM

Auto
Life
Fire
INSURANCE

Like a good neighbor, State Farm is there®
State Farm Insurance Companies • Home Office: Bloomington, Illinois

SIŪLO DARBA

Idarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvūnais.

Geras atlyginimas. Būtinai anglų kalbos žinojimas. 2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.

Reikalingi darbuotojai parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1.500 iki \$1.800. Tel. 615-554-3161.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing, Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Ieškoma auklė/ukvėdė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405. po 6 v.v.

IVAIRŪS

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. Tel. 847-635-0353. 847-507-4074 (mob.)

Tai - Jūsų laikraštis DRAUGAS

Dėl draudimo skambink man

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Nijolės draugai prisimena našlaičius

A.a. Nijolė Maskaliūnienė ilgus metus dirbo Lietuvos našlaičių globos komitete — tvarkė vaikų aukotojų anketas, tikrino įvairias sąrašų klaidas. Jai apleidus šį pasaulį mes pasigendame jos visi. Jos artimieji, draugai ir pažįstami, pagerbdami Nijolės atminimą, aukoja Lietuvos vaikams:

dr. Jonas ir Virginija Dainauskai, Woodridge, IL; Jolanta Mikūnas, Palos Heights, IL; Vytautas ir Albina Gaizdučiai, Oak Lawn, IL; Vitalis ir Julija Vegeliai, Oak Lawn, IL; Daumantas ir Vyga Dikiniai ir Irutė Jansen, Sonoma, CA; Rima Sell, Orland Park, IL; Van Domanskis; Elvyra Juzenas, Palos Heights, IL; Romualdas ir Elena Kašubai, St. Charles, IL; B. Viskanta, W. Lafayette, IN; Irena Kairytė, Oak Lawn, IL; Albertas ir Regina Vaitaičiai, Centennial, CO; Scott Founier, Macomb, MI; Algirdas ir Jolita Biručiai, Bloomington, IL; dr. Leonidas ir Praurimė Ragai, Itasca, IL; Ramojus ir Aldona Vaitaičiai, Lake Bluff, IL; Edmundas ir Marija Vasilauskai, Lockport, IL; Joana Okasas, Oak Lawn, IL; Dalia ir Juozas Liubinskai, Oak Lawn, IL; Harry ir Regina Juchneviciai, Arlington Heights, IL; Antanas ir Aldona Rauchai, Palos Hills, IL; Povilas Žumbakis, Hickory Hills, IL; Roger ir Ingrid Behling, Chicago, IL; Zita Cicėnas, Woodridge, IL; Vida Kosmonienė, Palos Hills, IL; Vincas ir Ramunė Lukai, Evergreen Park, IL; Rimantas ir Regina Griškeliai, Hinsdale, IL; Liudas ir Albina Ramanauskai, Oak Lawn, IL; Miglinų šeima, Chicago, IL; Petras ir Aldona Meilus, Orland Park, IL; Vida Rimas, Riverside, IL; Algis ir Jūra Bakačiai, Palos Heights, IL; Meilutė Indreika-Biskis, Downers Grove, IL; Kenneth ir Nijolė Nelson, Chicago, IL; Aleksandras Domanskis, Chicago, IL; Regina Usvaitas, IL; Algirdas ir Raminta Marchertai, Lemont, IL; Irena ir Albertas Kereliai, Palos Park, IL; Danutė ir Anatolius Milonai, Downers Grove, IL; Irena Kriaučiūnienė, Burr Ridge, IL; Antanas ir Viktorija Valavičiai, Chicago, IL; Sofija Jelionienė, Darien, IL; Vytautas Grauzinis, Elgin, IL; Alfonsas ir Vladas Pargauskai, Orland Park, IL; V. B. Viskantai, Rancho Palos Verdes, CA; Victoras ir Jolyta Suduikiai, Lafayette, CO; Irena Meilienė ir Irena Radienė, Tinley Park, IL; Irma Laisvenaitė, Hickory Hills, IL; Zita ir Julius Širkai, Palos Hills, IL; Wally Brodeur, Chicago, IL; Aldona Kaminskienė, Orland Park, IL; Sofija Mickeviciene, Michigan City, IN; Antanas ir Wanda Brazdžionai, Palos Park, IL; Nina Jurksaitienė, Beverly Shores, IN; Daniel ir Kathryn Bybee, Newark, OH; Kęstutis ir Dalia Jeciai, Villa Park, IL; M. A. Marchertai, Joana Krutulienė, Oak Lawn, IL; Vytautas ir Aldona Čepėnai, Downers Grove, IL; Darius ir Jurgita Gvidai, Naperville, IL; Roma ir Algis Balchunai, Lemont, IL; Rita ir Antanas Rašymai, Oak Lawn, IL; Bronė Mainelienė, OH; Rukšėnų šeima, OH; Peter Rulis, Juno Beach, FL; Alexandra ir Jurgis Daugvilai, Beverly Shores, IN; Jonas ir Regina Variakojai, Ramojus ir Janina Mozoliuskai, Lemont, IL; Birutė Bulotaitė, Chicago, IL;

Ligia Bardauskas, dr. R. ir Dalia Povilaiciiai, Lemont, IL; Vaclovas ir Asta Kleizai, Lockport, IL; Aleksas ir Dana Vitkai, Palos Heights, IL; Raimondas ir Joana Korzonai, Palos Hills, IL; Vanda Gvildienė, Lisle, IL; dr. Tomas ir dr. Nijolė Remeikiai, Palos Hills, IL; Audronė ir Rimgaudas Gulbinai, Wheaton, IL; Rimantas ir Danutė Dirvoniai, Willowbrook, IL; Jerome Gaizutis, Clarendon Hills, IL; Vytas ir Jane Pesceckai, Beverly Shores, IN; Stasys Jokubauskas, Palos Park, IL; Pranas ir Gintra Nariai, Darien, IL; Renius Dičius, Napperville, IL; Ramona Kaveckaitė, Oak Lawn, IL; Julia Janonienė, Chipley, FL; Dalia ir Liudas Šleniai, Lemont, IL; Justinas ir Vilnė Kirvelaičiai, Lockport, IL; Rūta Daukienė, Chicago, IL; Donatas ir Indrė Tjūneliai, Buffalo Grove, IL; Vida Darienė, Naperville, IL; Joana ir Petras Belskai, Hinsdale, IL; Teodoras ir Ritonė Rudaiciiai, Lemont, IL; B. ir R. Fabijonas, Dallas, TX; Mindaugas ir Aldona Klygiai, Oak Brook, IL; Domas Adomaitis, Chicago, IL; Vladas Sinkus, Lemont, IL; Irena ir Petras Kazlauskai, Lemont, IL; Elena ir Vytautas Jasinevičiai, Darien, IL; Jonas Jurkūnas, D. ir A. Misiulis, Lockport, IL; Alė ir Aleksas Karaliūnai, Lemont, IL; J. K. Zalgėnai, Oak Lawn, IL; Dana ir Vincas Baziai, Oak Lawn, IL; Regina Andrijauskienė, Orland Park, IL; Elita Bender, Westchester, IL; A. V. Namikas, Elmhurst, IL; Birutė ir Romas Butkunai, Lemont, IL; Lilė ir Valentinas Ramonai, Lemont, IL; S. ir J. Miknaitiai, Darien, IL; O. Kremeris, LaGrange Park, IL; Olimpia ir Mindaugas Baukai, Cicero, IL; Adele Plhenienė, Oak Lawn, IL; Iga ir Pranas Jurkai, Elmhurst, IL; Martin ir Susan Wiberg, Commerce Twp., MI; Birutė Navickienė, Lemont, IL; Vytas ir Vilija Vaitkai, Orland Park, IL.

Iš viso šia liūdna proga suaukota Lietuvos vaikams \$5,065. Lietuvos vaikų ir komiteto vardu reiškia užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojams dėkojame! Lietuvos našlaičių globos komitetas, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apvlinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

PADEKA DR. K. AMBROZAIČIUI

Su kadencijos pabaiga iš dienraščio „Draugas“ leidybos direktorių tarybos pasitraukė dr. Kazys Ambrozaitis, ilgąmetis šios tarybos narys. Jo pozityvią veiklą lydėjo gilių problemų supratimas, išmintingi sprendimai bei šaltas mąstymas.

„Draugas“ labai jo pasiges. Už nuoširdų darbą dėkinga –

**„Draugo“
leidybos vadovybė**

Blynų pusryčiai ruošiami spalio 13 d., šekmadienį, po 8, 9 ir 10:30 val.r. šv. Mišių šv. M. Marijos Gimimo parapijoje. Visi kviečiami ateiti ir pasivaikinti gardžiais blynais su namine obuolių uogiene.

Suvalkiečių draugijos gegužinė įvyks spalio 6 d., sekmadienį, 21 val.p.p. Šaulių namuose (2417 W. 43rd Str. Valdyba visus maloniai kviečia pasivaikinti lietuvišku maistu, atsigaijinti bare, išbandyti sėkmę laimės šulinyje bei pasišokti grojant Algimanto Barnišio orkestrui.

Mizgirių gintaro ekspozicijos gintarai gražūs, tačiau juk ir mes turime dailių gintarinių papuošalų, kuriais pasipuošę galbūt galime atvykti į parodos atidarymą? Unikalių gintaro dirbinių gintaro paroda vyks spalio 5-6-7 dienomis Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje. Parodos atidarymas – spalio 5 d., šeštadienį, 5 val.p.p. Sekmadienį paroda veiks nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p., pirmadienį – nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p. Visus kviečiame!

CICERO LIETUVIŲ SEKMADIENIAI

Vasara prabėgo šuoliais, sugrįžome sėsliam gyvenimui į savas parapijas. Vėl laikas sugrįžti į bažnyčias, kuriose Dievas garbinamas lietuvišku žodžiu ir giesmėmis. Nepasiduokime savo patogumams, sekmadienį eidami į artimesnes bažnyčias!

Cicero šv. Antano bažnyčioje šv. Mišios lietuvių kalba kiekvieną sekmadienį atnaušiamos 9 val.r. Mes, ciceriškiai, į šias Mišias kviečiame atvykti lietuvius iš artimųjų Cicero priemiesčių. Spalio mėnesį visose Čikagos parapijose skaičiuojama, kiek kiekvienose Mišiose dalyvauja žmonių. Visai neseniai dar būtų buvę sunku suskaičiuoti, kiek čia meldėsi lietuvių per šv. Mišias. Deja, šioje žemėje esame tik piligrimai. Tie, kurie įkūrė šią parapiją, jų kūnai ilsisi šv. Kazimiero kapinėse, o jų dvasia džiaugiasi Dievo akivaizdoje amžinai. Šiems parapijos įkūrėjams iškeliauvus į amžinąjį džiaugsmą, jų vietą užpildė naujoji lietuvių banga, deja, ji šiuo metu irgi labai išretėjo, vieni keliauja į amžinybę, kiti – į geresnius priemiesčius. Lietuvių, likusių šiame Cicero lietuvių telkinyje, širdingai kviečiame atvykti kiekvieną sekmadienį 9 val.r. ir dalyvauti šv. Mišių aukoje, tuo prisidedant, kad šv. Antano bažnyčioje dar ilgai būtų meldžiamasi lietuviškai.

Padėkite mums viltingai žvelgti į ateitį. Netruks prabėgti 9 metai ir švęsime šios parapijos 100 metų jubiliejų. Cicero telkinio LB valdyba maloniai kviečia spalio 13 d., sekmadienį, tuoj po 9 val.r. šv. Mišių užsukti į salę, skaniai pasivaikinti ir nuotaikingai praleisti laiką draugų ir pažįstamų tarpe. Visas šio renginio pelnas bus skiriamas parapijai paremti.

Dail. Stasio (Stasio Eidrigevičiaus) darbų paroda vyksta Thomas Masters Gallery, 245 West North Avenue, Čikagoje. Paroda uždaryma spalio 11 d. Galerijos tel. 312-440-2322.

Draugo fondo narių suvažiavimas šaukiamas š. m. spalio 5 d., šeštadienį, 9 val.r. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Čia bus metiniai Draugo fondo veiklos pranešimai, direktorių rinkimai ir tolimesnis Draugo fondo veiklos aptarimas. Nariai prašomi atsižvelgti turimus įgaliojimus.

Rudeninį pokylį-pasilinksminimą spalio 12 d., šeštadienį, 7 val.v. Šaulių namuose (2417 W. 43rd Str.) ruošia Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa. Šokiams gros Algimanto Barnišio orkestras, bus užkandžiai, vakarienė. Bilietus užsisakyti galima kreipiantis į Viktorą tel. 773-847-0664 arba Sigitą tel. 773-523-7205. Valdyba prašo narius atnešti dovanų laimėjimams.

Faustas Strolia, kaip muzikas plačiai žinomas ir ypač gerbiamas Lietuvos Vyčių veikloje, aktyviai įsijungė į BALFo vajeaus veiklą. BALFo 57-to skyriaus valdyba maloniai prašo broliškos šalpos rėmėjus savo aukas siųsti BALFo direktoriui Faustui Stroliai, 15325 Sequoia St., Oak Forest, IL 60452. BALFas, kaip anksčiau, taip ir šiais metais, didesnes sumas išdavė: Vilniaus Betanijos vargšų valgyklai, Lietuvos studentams, našlaičiams, Vilniaus amatų mokyklai ir kitiems mažesniems sumomis.

Spalio mėnesį visose Čikagos parapijose yra skaičiuojami Mišių lankytojai. Lietuvių parapijų ir pamaldų likimas priklauso nuo dalyvių skaičiaus. Todėl kviečiame visus ir ypač naujai atvykusius į šį kraštą tautiečius įsijungti ir dalyvauti lietuviškose pamaldose kiekvieną sekmadienį, ypač spalio mėnesį. Išlaikykime savo šventoves ir stiprinkime savo dvasines bendruomenes. Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacijos Čikagos apskritis kviečia visus aktyviai įsijungti į lietuviškų parapijų stiprinimo akciją.

„KOL NEVĖLU“

Visuomet įdomi pažintis su garsių menininkų pirmaisiais darbais. Kino režisierius Vytautas Žalakevičius debiutavo ekrane vienos dalies komedija pagal S. Nagorno scenarijų, parašytą P. Cvirkos novelės „Skenduolis“ motyvais (1956 m.), pagrindinį vaidmenį sukūrė A. Masiulis), tačiau jo pirmas pilnametražis bandymas buvo taip pat kino komedija „Kol nevėlu“ (1957 m., bendraautorius – J. Fogelmanas).

„Kol nevėlu“ – komedija iš žvejų gyvenimo. Neringos žvejo dukra Nijolė (I. Leonavičiūtė), ilgai svyravusi, pagaliau išsirenka šaunų žveją Vilių (K. Genys), atstumdama pagyrūną ir plevėšą, „jūras maras išmaišius“ Aloyzą (N. Bernotas). Bene pirmą kartą filmavimui pasirinkta puiki Neringos gamta. Yra ir amerikietiškas motyvas – pasipute- lis Aloyzas, norėdamas patikti merginai, mojuoja doleriais ir šneka laužytomis angliškėmis frazėmis.

Šį prieš 45 metų sukurtą, tačiau nepraradusį savo žavesio filmą galesite pamatyti spalio 11d., penktadienį, 7 val.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd. Įėjimas – nemokamas.

Ateitininkų šalpos fondo metinė vakariene vyks š. m. spalio 26 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, Lemonte. 6 val.v. – pabendravimas, 7 val.v. – vakariene ir programa. Fondo taryba ir valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti. Bilietų užsakymus priima Raiminta ir Raimundas Lapšiai tel. 847-459-3787.

„Draugo“ rėmėjai

Dr. Augustinas Laucis, gyvenantis Mt. Olive, IL, pratęsdamas prenumeratą, „Draugui“ atsiuntė 50 dol. Širdingai dėkojame!

Yolanda Kizis iš Tecumseh, Ont., Canada, pratęsdama prenumeratą, dar pridėjo 50 dol. Ačiū už paramą!

FOTOMENININKO A. KEZIO VIZITAS LIETUVOJE

Čikagos vakariniame priemiestyje Stickney gyvenantis fotomenininkas Algimantas Kezys yra lyg gyvas sidabras – jį sunku nulaikyti vienoje vietoje. Jam net ir dideli atstumai yra niekai, jis juos sugeba nugalėti be didesnio vargo.

Per dešimties dienų laikotarpį šis fotomenininkas Lietuvoje įstengė surengti tris parodas, daug vietovių aplankyti, dar daugiau žmonių sutikti ir greit į namus sugrįžti.

Didysis keliautojas buvo linksmas ir žvalus, po sugrįžimo aplankė jį jo namuose. Sakė neturįs daug laiko, nes neseniai gavęs užduotį iš Čiurlionio galerijos vadovo Algio Janušo surengti dailininkės Lauros Zaveckaitės spalvotos grafikos parodos atidarymą.

Pasakodamas apie savo pasireiškimus Lietuvoje, čikagietis išskirtinai minėjo dailininkę Janiną Monkutę-Marks (ji ne tik mūsų pakvietė, bet ir kelionės išlaidas sumokėjo), o taip pat ir kolegą fotografą Ziną Kazėną, kuris jam talkino per visą viešnagę tėvynėje.

Kalbėdamas apie Čikagos lietuviams gerai pažįstamą J. Marks, pažymėjo, jog ši moteris irgi vienoje vietoje ilgai neužsibūna. Į čikagietio parodos atidarymą rugsėjo 13 d. ji atvyko iš Paryžiaus, o po to – išskubėjo į Floridą.

Kaip tik J. Marks įsteigtame muziejuje Kėdainiuose buvo surengtas pagrindinis A. Kezio pasirodymas. Dviejuose erdviose muziejaus salėse buvo išstatytos dvi A. Kezio parodos – viena apie Čikagą, o kita buvo skirta jo „angelams“, kurie anksčiau jau pabuvojo Varnių muziejuje.

Trečioji muziejaus salė buvo skirta fotomenininko Z. Kazėno darbams: fotografijų reportazams iš Čikagos ir Las Vegas miestų. Čia taip pat buvo parodyta ir keli šimtai šio autoriaus padarytų miniatiūrinių drugelių, kuriuos anksčiau matė Amerikos žiurovai.

Reikėtų išimtinai paminėti Z. Kazėno parodą apie Čikagą, kuri pavadinta „Viena valanda Čikagoje“. Štai ką apie mūsų Čikagą sako šis fotomenininkas: „Esu buvęs visuose didžiuliuose Amerikos miestuose. Tačiau Čikaga – ypa-

tinga. Ten lankiausi ir pavasarį, ir vasarą ir rudenį. Mano manymu, kiekvienu metų laiku ji vis kitokia. Tą žiemą nuo Michigan ežero „davė“ vėjai, traukė skersvėjai, griuvo pūgos. Negalėjau atsistebėti, kad vos iškritęs, sniegas gulė į nepakartojamą grafinį vaizdą“.

A. Kezys buvo nustebintas gražiai suorganizuotu jo parodos (kartu su Z. Kazėnu) atidarymu, kuriame buvo svečių iš įvairių Lietuvos miestų. Čikagietis įsidėmėjo, kad atsilankė ir pats Kėdainių miesto meras, išpūdinga buvo galerijos savininkės J. Marks kalba. Taip pat pažymėjo, kad daug pastangų, rengiant šią parodą, įdėjo galerijos direktorė Dalia Minkevičienė ir kuratorė Karolina.

Čikagietis papasakojo ir apie vakarą Kaune, kai Vytauto Didžiojo universiteto patalpose buvo atidaryta jo darytų portretų paroda. Pažymėjo susitikimus su atskirais fotografais, iš kurių gavo nemažą eksponatų arčiau lietuvių fotografijų parodai, kuri bus atidaryta spalio 25 d. Čiurlionio galerijoje. „Jeigu nebūčiau važiuavęs į Lietuvą, tai vargu ar ši paroda būtų galėjusi įvykti“, – kalbėjo A. Kezys, rodydamas dešimtis iš Lietuvos parsivežtų puikiausių nuotraukų.

Beje, A. Kezys, surengęs daugiau negu 30 tokių parodų, norėtų iš šių pareigų pasitraukti. Dabar yra svarstoma mintis, jog tokias temines parodas reikėtų rengti Lietuvoje, kur galima atrasti talkininkų ir yra pakankamai savo darbus norinčių rodyti fotografų. Jo nuomone, bendromis jėgomis būtų galima daugiau nuveikti. Čikagietis paminėjo, kad anksčiau vieną kartą tokia paroda Lietuvoje buvo surengta ir ji susilaukė didelio pasisekimo.

Pabaigai reikia pažymėti, kad A. Kezio fotoparoda (apie kapinaites) vyksta Lemonto miestelio viešojoje bibliotekoje (kiek anksčiau jo darbai buvo išstatyti ir Stickney bei Berwyn bibliotekose). Praėjusį sekmadienį, rugsėjo 22 d., Lemonte vykstančios parodos proga šio miestelio bibliotekoje A. Kezys dalyvavo pokalbyje su parodos lankytojais.

Edvardas Šulaitis

2002 m. rugsėjo mėnesį Kėdainiuose. Po parodos galima ir pasišokti. Janinos Monkutės-Marks ir Zinos Kazėnės šokis.

Marijos Prokopčik nuotrauka

Vašingtono susitikimai (7)

JEIGU GYVENI ROMOJE, ELKIS KAIP ROMIETIS

Vienas iš JAV LB XVI Tarybos III sesijos nutarimų buvo naujo Krašto valdybos vicepirmininko, atsakingo už vadinaimosios „trečiosios bangos“ imigrantų problemas, rinkimai. Šis postas buvo pasiūlytas Sigitai Šimkuvienėi iš New Haveno, Connecticut, gerokai sujudinusiai rytinio JAV pakraščio lietuvių telkinius. Šią pavardę pastebėjo ir „Draugo“ skaitytojai, – ji tapo dienraščio korespondente. Kas ji, **Sigita Šimkuvienė**?

– Amerikoje esu jau antri metai. Esu našlė, turiu dvi dukras, viena iš jų studijuoja JAV. Lietuvoje liko mama ir viena dukra, uošviai, kuriems padedu išsilaikyti. Čia dirbu statybose „kontraktore“.

– **Kuo užsiėmėte Lietuvoje?**

– Dirbau mokykloje vyr. mokytoja, esu baigusi pedagogikos-psichologijos mokslus. Esu aukštaitė, nutekėjusi į Tauragę.

– **Ar daug ten, New Haveno apylinkėse, naujai atvykusių?**

– Labai daug.

– **Bendraujate? Kaip leidžiate šventes? Ar būna progų visiems susirinkti?**

– Visi niekada nesusirinks. Kaip kalbėjau vasarą Dainavos konferencijoje, mes trečiąją bangą, kurią daugiausia sudaro jaunimas, galim apjungti per sporto veiklą – tai, kas mums įprasta, kas mums pažįstama. Štai to įrodymas – draugiški turnyrai Connecticut šią vasarą, rugsėjo mėn. – draugiškas turnyras Philadelphiaje; krepšinio treniruotės, cepelinų baliai, aukų vajai (jeigu ką ištinka bėda). Daug renginių vyks spalio mėn. Hartfordo apylinkėje, kur yra tokia šauni moteris Danutė Grajauskienė. Aš jai padedu, mes rengiame poezijos-meno popietę – skambės muzika ir eilės. Stengiamės daryti tai, kas įdomu jaunimui, kas mus riša. Parapija – mums neįprastas žodis.

– **Bet Čikagoje, Marquette Parke, kas sekmdienį susirenka iki 500 naujai atvykusio jaunimo, nors jie čia turi ir kitų vietų kur susitikti.**

– Mes New Hartfordo, New Britaino, Waterbury, New Haveno, Rytinio pakraščio apylinkėse darome savaip.

– **Dažnai naujieji skundžiasi dėl didesnio ar mažesnio nesusikalbėjimo su pokariniiais imigrantais.**

– Aš tai irgi pastebiu, nes daug kur važiuoju ir su daug kuo bendrauju. Trūksta tolerancijos. Amžius labai skirtingas, o laikai keičiasi. Pastebėjau, jeigu pradėsi kitaip daryti, vyresniesiems nepatinka, gal jiems ir skaudu, ne visada jie nori įsileisti: gal mano vietą užims... Man labai įdomi Philadelphiajos apylinkės veikla. Stebiu ją kaip psichologę. Bendrauju ir su jaunimu, ir su vyresniaisiais. Ten tos trinties nejaučiu. Tokia graži ten veikla – unikali. Ten socialinis darbas atiduotas jaunimui – jie organizuoja šokius, rengia savo programas, o senimas palaiko jų idėjas, perka bilietus. Labai gerai, kai duota veikimo laisvė. Įdomi Hartfordo grupė. Ten veikia šokių kolektyvas „Berzelis“, kuris atšventė 30 metų jubiliejų. Vadovė Dalia Dzikienė moka puikiai dirbti su jaunimu. Aš jai padėjau 30-mečio koncerte, buvau vedančioji, skaičiau eiles.

– **Dabar, kai tapote JAV LB Krašto valdybos vicepirmininke, kaip galvojate veikti?**

– Gražu tie krepšinio turnyrai, alaus vakarėliai, šokiai, liaudies dainos, bet noriu šiek daugiau dėmesio atkreipti į meną. Galima daryti poezijos ir kt. vakarus. Kiekviename telkinyje yra koks nors įdomus žmogus. Mūsų telkinyje yra poetas, vertėjas Jonas Zdanys, išleidęs 24 knygas. Jis gavo šiemetinę Lietuvos Kultūros ministerijos Jotvingių premiją. Jonas Zdanys yra Connecticut valstijos švietimo ministras, anksčiau yra buvęs universiteto rektorius. Labai šaunus žmogus ir rašo puikius eilėraščius. Ką tik gavau dovanų jo knygą, ruošiuosi skaitymams spalio 13 d. Kviesim svečius iš Philadelphiajos. Rengiamoje muzikinėje popietėje. Mano namo kaimynystėje gyvena kitas įdomus žmogus, geras pianistas iš Jerevano. Jis atliks populiarią klasiką, kuri patiktų ir jauniems, ir seniems. Turiu viešnią iš Lietuvos – dailininkę Danguolę Jokubaitienę su savo dailės kūrinių kolekcija. Ta paroda kelias į New Britainą (ten labai įdomi apylinkė, kur kartu veikia visos 3 išeivių generacijos). Paroda veiks Hartforde, susitariu ir su konsulu New Yorke dr. Rimantu Morkvėnu dėl parodos konsulate. Tai vis progos susiburti. Yra žmonių, kurie gerai fotografuoja. Štai sužinojau apie tokį žmogų ir pas mus. Tai Markas Čeinys. Bandysiu kalbinti jį surengti parodą.

Sigita Šimkuvienė, naujoji JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė „trečiosios bangos“ reikalams, JAV LB Tarybos sesijos dalyvių priemime LR Ambasadoje nusifotografavo su amb. Vygaudu Ušacku. **Jono Urbono** nuotr.

– **Dabar Jums teks užmegzti ryšį ir su kitomis apygardomis.**

– Rytinį pakraštį jau apuostinėjau, dariau tai, kas man įdomu, o kaip reikės pasiekti kitus kraštus, kol kas net neįsivaizduoju. O jaunimas tikrai šaunus ir jam tikrai rūpi lietuviybės išlaikymas. Buvo įdomus atsitikimas Waterburyje. Vyko vakaras Vyčių klube, aparatūra trakstelėjo ir nustojo groti. Ir kad jūs žinotumėt, kaip uždainavo jaunimas lietuviškas dainas, Bostono ir Connecticut vyrai, vyresniosios moterys net išsiziojo: jie moka lietuviškų dainų? O jie tikrai moka dainuoti ir žino liaudies dainų.

– **Ar seniai pradėjote rašyti?**

– Ir Lietuvoje šiek tiek rašydavau – į „Tauragiškių balsą“, mokyklų savaitraštį „Dialogas“. Mano buvo tokia darbo specifika – dirbau su vaikais sveikatinimo klausimais. Pastaraisiais metais turėjau ikimokyklinio bendravimo klaseles ir su ja dalyvavau eksperimente: visus metus vaikai pamokų metu sė-

dėjo ne suoluose, ne ant kėdžių, o ant pripustų kamuolių.

– **Kodėl?**

– Pastebėjau, kad daug vaikų turi stuburo iškrypimų (sėdėjimas prie televizoriaus, kompiuterio, nepritaikytuose jiems mokykliniuose suoluose) ir pasikviečiau į klaseles kiniziterapeutą, kuris juos patikrino. Pagalvojau, kad kažką reikia daryti. Priklausiau Sveikuolių sąjungai, esu baigusi jos Palangos mokyklą, laikau si sveiko gyvenimo būdo. Darėm eksperimentą su tais kamuoliais. Mano darbas buvo ne vien mokymas, bet ir vaikų sveikatinimas: 5 min. darbo ir 3 minutės mankštelės. Vaikai, sėdėdami ant kamuolių, nuolat turėjo sekti savo laikyseną ir sėdėti tiesiai. Rezultatai buvo akivaizdūs. Mano projektą palaikė Kauno medicinos akademija, apie savo patirtį skaičiau pranešimus seminaruose, rašė Lietuvos laikraščiai. Lietuvoje tai buvo naujas dalykas.

– **Ačiū už pokalbį. „Draugas“ laukia Jūsų rašinių, vyr. redaktorė jais džiaugiasi.**

– Rašymas man tapo didelis dalykas, nes aš po 10 val. kasdien sunkiai dirbu dažytojos darbą kur nors ant stogo. Rašau naktimis. Ir cionai važiuodama 6 val. traukiniu buvau pasiėmusi kompiuterį.

– **Linkėdama kolegei pasisekimo padedant trečiąbangininkams prisitaikyti prie naujo krašto sąlygų, noriu pakartoti lotynų išmintį, kurią kartais man primena vienas iš „dypukų“ kartos: „Jeigu gyveni Romoje, elkis kaip romiečiai“. Manau, kad tai kalba kartus išeivių patyrimas.**

Audronė V. Škiudaitė

Liuda Avižonienė, gyvenanti Laguna Hills, CA, atsiuntė 100 dol. auką mamos Bronės Jucėnienės, gyvenančios North Pal Beach, FL, vardu, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ leidimą. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453.

Skelbimai

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas –kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: **4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.**